Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

24 май 1972 йил, чоршанба ◆ № 120 (15.291). ◆ Баҳоси 2 тийин.

Бугун Тошкентда Осиё ва Африка мамлакатларининг II халқаро кинофестивали очилади.

Қуёшли диёримизга хуш келибсиз, фестиваль қатнашчилари!

КАТТА КРЕМЛЬ САРОЙИДА ЗИЁФАТ

СССР Олий Совети Президиуми ва СССР ҳукумати Америка Қўшма Штатларининг президенти Ричард М. Никсон ва унинг рафиқаси шарафига 22 майда Катта Кремль саройида зиёфат бердилар.

Зиёфатда президент билан бирга унга ҳамроҳ бўлиб келган Америка давлат арбоблари бўлдилар.

Совет томонидан Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, Б. Н. Пономарёв, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов ўртоқлар ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний меҳмонларга мурожаат қилиб нутқ сўзлади.

Ўртоқ Н. В. Подгорний СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан АҚШ президентини ва унинг Совет Иттифоқига қилган сафарида ҳамроҳ бўлган кишиларнинг ҳаммасини табриклади. Бу визит—мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар бутун тарихи мобайнида Америка Қўшма Штатлари президентининг биринчи расмий визитидир, деди Н. В. Подгорний. Музокараларнинг якунлари Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар ўртасидаги икки томонлама муносабатларнинг истиқболларини кўп жиҳатдан белгилаб беради. Халқаро вазият бундан буён қандай ривожланиб боришига мана шу музокараларнинг натижалари таъсир кўрсатса эҳтимол.

Сўнгра Н. В. Подгорний айтдики, бугун Р. Никсон КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан суҳбатлашди, бу суҳбатда Совет—Америка муносабатлари ва ҳозирги халқаро вазият проблемалари хусусида фикрлашув бошланди.

Халқаро ишлардаги, бошқа давлатлар билан, шу жумладан, Қўшма Штатлар билан ҳам ўзаро муносабатларимиздаги сиёсатимизнинг принциплари яхши маълум. Бу принциплар яқинда партиямиз XXIV съездининг қарорларида ва КПСС Марказий Комитетининг куни кеча тугаган пленуми қарорларида яна бир марта аниқ ва равшан таъкидлаб ўтилди. Биз ўзимизнинг амалий фаолиятимизда мана шу принципларга амал қилиб келдик ва бундан буён ҳам шу принципларга оғишмай амал қилиш ниятидамиз. Совет Иттифоқи шу кунгача бўлиб келгани каби бугун ҳам ижтимоий тузуми бошқача давлатлар билан амалий ҳамкорлик ва ўзаро манфаатли алоқаларни ривожлантириш ва чуқурлаштиришга тайёрдир. Бу гап Қўшма Штатлар билан муносабатларимизга ҳам тамомила таааллуқлидир, чунончи, тинч-тотув яшаш уруш йўқлигининг ўзидангина иборат бўлиб қолмаслиги керак, деган маънода ҳам таааллуқлидир. Совет Иттифоқи СССР билан АҚШ ўртасида фақат яхши муносабатларгина эмас, шу билан бирга дўстона муносабатлар ҳам ўрнатилишини мумкин ва матлуб деб ҳисоблайди. Бу муносабатлар, ўз-ўзидан равшанки, бирон бир учинчи мамлакат ва халқлар ҳисобига бўлмаслиги керак.

Гарчи ўз моҳияти жиҳатидан принципиал тафовутлар мавжуд бўлса ҳам аммо манфаатларнинг муштараклигини ҳамда СССР билан АҚШ учун ялпи уруш хавфига барҳам берадиган, Совет—Америка муносабатларидан «совуқ уруш» сарқитларини йўқотиб юборадиган тарзда ҳаракат қилиш эҳтиёжларини тақозо қилувчи объектив омиллар ҳам бор.

Совет Иттифоқи ва Қўшма Штатлар фан ва техника тараққиётида илғор марраларга эришган, катта-катта иқтисодий потенциалларга, бой табиий ресурсларга эга бўлган давлатлардир. Халқларимиз жаҳон маданияти хазинасига салмоқли ҳисса қўшганлар.

Шуларнинг ҳаммаси ўзаро келишилган тақдирда ғоят хилма-хил соҳаларда Совет—Америка ҳамкорлигини йўлга солиб юборишга имкон берадиган салмоқли моддий негиз бўлиб хизмат қилади.

Мамлакатларимизнинг халқлари ўртасида ўзаро ҳурмат ва дўстлик анъаналари мавжуд. Иккинчи жаҳон уруши йилларида гитлерчилар Германияси билан милитаристик Японияга қарши биргаликда олиб борган курашимизнинг хотираси совет халқи эсидан чиққан эмас. Биз Совет—Америка музокаралари етилган халқаро вазифаларни Совет ва Америка халқлари, барча мамлакатлар халқлари бахт-саодати йўлида, ялпи тинчликни кўзлаб ҳал этишга ёрдам беради, деган фикрдамиз.

Пировардида Н. В. Подгорний музокаралар муваффақиятли ўтиши учун, бу музокаралар ҳар икки мамлакат халқларининг манфаатларига, тинчлик ва халқаро хавфсизлик манфаатларига хизмат қилиши учун қадаҳ кўтаришни таклиф қилди.

Шундан сўнг АҚШ президенти Ричард М. Никсон нутқ сўзлади.

Мен Америка президентининг Москвага қилган шу биринчи визити чоғида Никсон хонимга, менга ва делегациямизнинг барча аъзоларига кўрсатган меҳмондўстлигингиз учун миннатдорчилик изҳор этмоқчиман, деди у.

Рус халқининг кўпдан-кўп авлодлари Москвани босқинчилардан қаҳрамонона ҳимоя қилдилар. Уларнинг мардлиги бу шаҳарга келишнинг бирдан-бир йўли-тинчлик йўли эканлигини равшан исбот этмоқда.

Биз ҳаммамиз мана шу ажойиб саройда тарих нафасини сезиб турибмиз. Руслар ва америкаликлар иккинчи жаҳон уруши даврининг баъзи жуда муҳим қарорларини ишлаб чиқмоқ учун қуролдош ўртоқлар сифатида мана шу ерда учрашган ва уруш вақтида ҳамкорлик қилиш намунасини кўрсатган эдилар. Тинчлик шароитида шу ҳамкорликни тиклашимиз учун анча кўп вақт керак бўлди.

Иккала мамлакат, деб давом қилди Р. Никсон, тенглик ва ўзаро ҳурмат асосида иш олиб боришга тайёрдирлар ва биз тинч ҳамкорликни реал воқеликка айлантира олишимиз мумкин бўлган бир пайтда учрашиб турибмиз. Мана шу қулай имкониятдан иложи борича кўпроқ наф кўрмоқ учун, гарчи келишмовчиликларимизнинг кўплари катта ва чуқур бўлсада, бизнинг тинчлик ва хавфсизликдан ҳаммамиз ғоят манфаатдорлигимизни эътироф этмоғимиз лозим.

Менинг фикримча, ҳар иккала томон шу ҳафта ичида эришмоқчи бўлган мақсадларга умумий тарзда тўхталиб ўтишга ижозат бергайсиз.

Биринчидан, биз неча йиллар мобайнида сабр-тоқат билан олиб борилган музокаралардан сўнг қарор қабул қилиш керак бўлган нуқтага қадар келтирилган ишларимизни поёнига етказмоқчимиз.

Ҳар икки томонни қизиқтирувчи масалалар биз учун дастлабки марра бўлиб хизмат қилади. Мамлакатларимиз космосни ўзлаштиришда, касалликларга қарши курашда, атроф-муҳитни яхшилашда биргалашиб ишлашлари мумкин.

Иқтисодий ҳамкорликдаги тараққиётнинг ҳар иккала мамлакатга нафи бор. Ҳозирги вақтда жаҳондаги икки энг катта экономика бир-бирларидан нисбатан яккаланиб турибди. Янги савдо муносабатлари ўрнатилиши имкониятининг иккала халқимиз учун тараққиёт нуқтаи-назаридан катта истиқболлари бор.

Бутун дунёнинг диққат-эътибори даставвал стратегия қуролларини бошланғич тарзда чеклаш мумкин эканлигига қаратилгандир. Биринчи марта катта мамлакатлар ўзларининг бир қанча жуда муҳим қурол системаларини чеклашни жорий этадилар.

Биз уруш вақтида умумий душманимиз устидан ғалабага эришмоқ учун кучларимизни бирлаштирганимизда иккала халқимиз бир-бирларидан қойил қолишни ўрганиб олган эди. Биз урушдан кейинги кескинлик чоғларида муҳолифлар сифатида ҳам бир-биримизни ҳурмат қилишни ўрганиб олдик. Келинг, ҳозирги тинч вақтда ҳам бир-биримиз билан бирга ишлашни ўрганайлик.

Н. В. Подгорний ва Ричард М. Никсон нутқлари қарсаклар билан кутиб олинди.

(ТАСС).

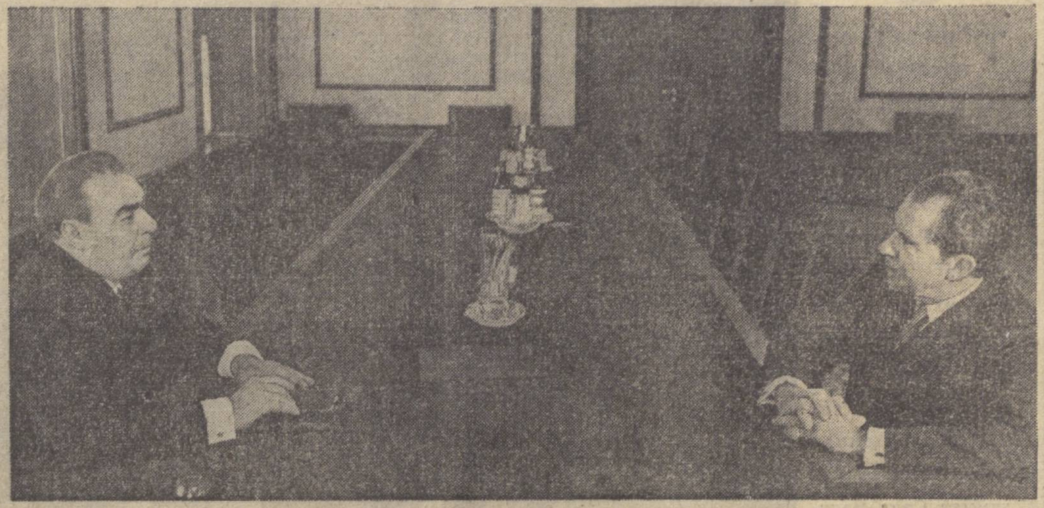

Учрашув пайти. В. Мусаэльян фотоси (ТАСС).

СОВЕТ—АМЕРИКА МУЗОКАРАЛАРИ БОШЛАНДИ

23 май куни Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Америка Қўшма Штатларининг президенти Ричард Никсон ўртасида музокаралар бошланди. Совет — Америка муносабатларини ривожлантиришга таааллуқли масалаларни ошкора амалий вазиятда муҳокама қилишга киришилди.

Бугун СССР билан АҚШ ўртасида теварак-атрофдаги муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги битимни, шунингдек СССР ва АҚШ ҳукуматлари ўртасида медицина фани ва соғлиқни сақлаш соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги битимни имзолаш ҳақида келишиб олинди.

Музокараларда: СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР нинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров ва СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси Г. М. Корниенко;

Америка томонидан — АҚШ давлат секретари У. Рожерс, президентнинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Г. Киссинжер, АҚШнинг СССРдаги элчиси Ж. Бим, президентнинг ташқи иқтисодий масалалар билан шуғулланувчи ёрдамчиси П. Флэниган, давлат секретарининг ўринбосари М. Хилленбранд, АҚШ давлат департаментининг бўлим мудири Д. Мэтлок, Оқ уйнинг матбуот масалалари билан шуғулланувчи секретари Р. Зиглер ва Оқ уй аппаратининг ходимлари К. Сонненфелд ва У. Хайленд қатнашмоқдалар.

ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

АНДИЖОН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Андижон области чорвадорлари СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги шарафига бошланган мусобақага қўшилиб катта ғалабага эришдилар. Қабул пунктларига 11 миллион 311 минг дона тухум топшириб, бу соҳадаги йиллик планни бажардилар. Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 1,6 миллион дона кўп тухум сотилди.

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ Р. НИКСОН БИЛАН УЧРАШУВИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев 22 майда Кремлда Совет Иттифоқига расмий визит билан келган АҚШ президенти Ричард М. Никсон билан учрашди.

Бу суҳбат Совет — Америка муносабатларини янада ривожлантириш учун принципиал аҳамиятга эга бўлган масалалар, шунингдек муҳим халқаро проблемалар муҳокамасини бошлаб берди.

Амалий ва ошкора руҳда ўтган суҳбат ҳар икки томоннинг Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар раҳбарлари ўртасидаги музокараларга катта аҳамият бераётганликларини кўрсатди.

Музокараларда конструктив натижаларга эришиш ҳар икки мамлакат халқларининг манфаатларига, халқаро кескинликни камайтириш ва ялпи хавфсизликни мустаҳкамлаш мақсадларига мувофиқ бўлади, деб ҳар икки томон ишонч билдирди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарлари Монголия Халқ Республикасининг элчихонасида бўлдилар

Монголия Халқ Республикасининг Москвадаги элчихонаси биносида мотам белгиси сифатида давлат байроғи қуйи эгиб қўйилган.

23 май куни эрталаб соат 10 да элчихонага Л. И. Брежнев, Г. И Воронов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, М. С. Соломенцев ўртоқлар келишди. СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико улар билан бирга эди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети номидан улар монгол халқининг атоқли фарзанди, Монголия Халқ Революцион партияси билан халқ давлатининг кекса арбобларидан бири, Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Буюк халқ Хурали Президиумининг Раиси Жамсарангийн Самбу вафот этганлиги муносабати билан Монголия Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси Н. Лувсанчултэмга ва элчихона ходимларига чуқур ҳамдардлик изҳор қилдилар.

Партия ва ҳукумат раҳбарлари ўртоқ Ж. Самбу портрети мотам ҳошияси ва гуллар билан қўйилган супача ёнида бир неча дақиқа мотам тутиб сукут сақлаб турдилар, сўнгра мотам дафтарига имзо чекдилар.

* * *

МХР элчихонасига министрликлар ва идораларнинг, илмий муассасалар, жамоат ташкилотларининг жуда кўп вакиллари, Москвадаги фабрика ва заводларнинг намояндалари, фан ва маданият арбоблари келишди. Улар монгол дўстларга чуқур ҳамдардлик изҳор этдилар.

Дипломатик корпус аъзолари Ж. Самбунинг вафоти муносабати билан таъзия билдирдилар.

(ТАСС).

Ж. САМБУНИ ДАФН ЭТИШ МАРОСИМИДА ҚАТНАШИШ УЧУН

Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Монголия Халқ Республикаси Буюк халқ Хурали Президиумининг Раиси Ж. Самбуни дафн этиш маросимида қатнашиш учун КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Д. С. Полянский бошчилигидаги совет ҳукумат делегацияси 22 майда Москвадан Улан-Баторга жўнаб кетди.

Внуково аэродромида делегацияни КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида Монголия Халқ Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Н. Лувсанчултэм ҳам бор эди. (ТАСС).

Наманган районидаги Раҳматов номли колхознинг Набижон Отамирзаев бошлиқ бригада пахтакорлари гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун ғўза ниҳолларини юксак агротехника қоидалари асосида парвариш қилмоқдалар. Ҳозир бригада пайкалларида ғўза иккинчи парваришдан чиқарилмоқда.

Суратда: бригада далаларида.

Е. Кориненко фотоси, (ЎзТАГ).

* *

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИДА

Ўзбекистон ССР Олий Советининг бир қанча доимий комиссиялари навбатдаги мажлисларини ўтказди. Бу мажлислар республика аҳолисига маданий-маиший хизмат кўрсатишнинг актуал проблемаларига бағишланди.

Савдо ва умумий овқатланиш комиссияси савдо-сотиқнинг илғор формаларини жорий этиш тўғрисида Фарғона область ижроия комитетининг ҳисоботини муҳокама қилди. Мажлисда шу нарса таъкидлаб ўтилдики, бир йилнинг ўзида Фарғона область савдо ташкилотларининг товар обороти 40 миллион сўмликдан зиёд ёки 8 процентдан кўпроқ ортди, бу эса совет кишиларининг фаровонлиги муттасил ошиб бораётганлигини ифодалайди. Шу давр ичида савдо корхоналарининг майдони 12 минг квадрат метр миқдорида кенгайди, ошхоналарда ва кафеларда 2,5 мингта янги ўрин очилди. Кўпгина магазинларда ва умумий овқатланиш корхоналарида ўзига ўзи хизмат қилиш, харидорнинг илтимосига кўра газламани бичиб бериш, молларни очиқ қўйиб сотиш сингари илғор савдо формалари жорий қилинган, хом таомларни сотиш йўлга қўйилган.

Депутатлар савдо-сотиқнинг илғор методларини жорий этиш юзасидан область ташкилотлари ишлаб чиққан тадбирлар билан танишиб, харидорлар учун зарур қулайликларни вужудга келтиришни кўзда тутувчи тавсияларни ишлаб чиқдилар.

Коммунал хўжалик ва маиший хизмат комиссияси республикадаги кир ювиш хўжалигининг аҳволи ва уни яхшилаш тадбирлари масаласини кўриб чиқди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ТРАНСПОРТ ҚУРИЛИШИ ВА ОБОДОНЧИЛИК ХОДИМЛАРИНИНГ БИР ГРУППАСИГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН БИНОКОР» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Узоқ йиллар ва бенуқсон ишлаганлиги ҳамда Тошкент шаҳридаги Халқлар дўстлиги проспектида Оқтепа канали орқали кўприк қурилишини ва Луначарское шоссесидаги қўш қават йўлни қуришни тугаллаганлиги ва уларни муваффақият билан ишга туширганликлари учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор» фахрий унвони берилсин.

Киренчук Федор Феофанович — СССР Транспорт қурилиши министрлигига қарашли 7-кўприксозлик тресті 13-кўприксозлик отрядининг бригадири.

Сичев Бронислав Яковлевич — СССР Транспорт қурилиши министрлиги 7-кўприксозлик тресті 13-кўприксозлик отрядининг бош прораби.

Титенко Павел Макарович — СССР Транспорт қурилиши министрлиги 7-кўприксозлик тресті 13-кўприксозлик отрядининг бошлиғи.

Ҳасанов Ислом — Тошкент шаҳар ижроия комитети ободончилик бош бошқармасига қарашли «Гордорстройремонт» тресті 3-ремонт-қурилиш бошқармасининг бригадири.

Юнусов Саид Зоирович — Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бош бошқармасига қарашли «Гордорстройремонт» тресті 2-ремонт-қурилиш бошқармасининг бригадири.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПУЛАТОВА.

1972 йил, 23 май.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ишлаб чиқаришда юксак муваффақиятларга эришганлиги ҳамда Тошкент шаҳридаги Халқлар дўстлиги проспектида Оқтепа канали устидаги кўприкни ва Луначарское шоссесидаги қўш қават йўлни муваффақиятли ишга туширганлиги учун транспорт қурилиши, ободончилик ва автомобиль транспорти ходимларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада ветеринария хизматини яхшилаш соҳасидаги хизматлари учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ветеринария бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари **Зоя Васильевна Исаевани** «Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

МЕҲНАТИМИЗ—ТИНЧЛИККА

Совет кишилари партия XXIV съезди қабул қилган тинчлик программаси КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарорларида ўзининг янги ёрқин ифодасини топди, деб ҳисобламоқдалар .Совет халқи ва планетамиздаги барча соф виждонли кишилар мамлакатимизнинг тинчликсеварлик сиёсатини астойдил қўллаб-қувватламоқдалар.

Шаҳар ва қишлоқларимиз обод бўлиши, далаларимиз кўркам бўлиши учун, коммунизмнинг муҳташам биносини тезроқ қуриш учун бизга тинчлик керак. Биз ҳозирги кунда ҳам ана шу олижаноб мақсад йўлида куч-ғайратимизни аямай меҳнат қилмоқдамиз.

Бизнинг бригадамиз СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигини муносиб кутиб олишга ҳаракат қилиб, беш йиллик иккинчи йили планини муддатидан илгари бажариш мажбуриятини олди. Биз ўз ваъдамизнинг устидан чиқамиз. Биз топшириқларни белгиланган муддатлардан қарийб икки ой олдин бажармоқдамиз. Шеробод даштида «Советобод» совхозини ва «Искра» шоликорлик совхозини сув билан таъминлаш учун муҳим ирригация иншоотларини тайёрлаб қўйиш соҳасида кўп иш қилинди. Ҳозирги вақтда кўприк ердаги асосий каналларнинг бири бўлмиш Занг каналига бетон ётқизмоқдамиз. Бу ерда мўлжалланган ишлар муддатидан илгари ва сифатли қилиб бажарилади. КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарорларига жавобан ана шундай мажбуриятларни олдик.

Бобоёр ҲАСАНОВ,
«Сурханводстрой» қурилиш-монтаж бошқармаси бетончиларининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Тинчлик, ижтимоий тараққиёт ва халқлар озодлиги шиори остида

ТИНЧЛИК, ДЎСТЛИК ТАРОНАЛАРИ

Бизнинг суҳбат

ТОШКЕНТ ГУЛЛАРИ

Свинита АБЕСЕКЕЙРА,
актриса, Шри Ланка республикаси (Цейлон).

Мана, яна Осиё ва Африка кино усталари Тошкентда иккинчи бор учрашмоқдалар. Биз ҳам ўзбек тупроғига қадам қўйдиқ, бизга катта-катта анвойи гул дасталар тақдим этишди. Бу гуллар нақадар тароватли. Тинчлик ва дўстлик шаҳрингиз эса ундан ҳам сўлим. Биз табиат жуда очилиб ва яшнаб турган вақтда учиб келганимиздан хурсандмиз.

Ўзбек диёрида бизни табассум ва илиқ кутиб олишмоқда. Биз, кинематографчилар, фестивалга катта умидлар билан бир-биримизни яхши билиб олиш, фикр алмашиш, ўртоқлашиш учун келдик.

Тошкент фестивалида ҳар хил мамлакатлар иштирок этадилар. Лекин мақсадимиз битта — тинчлик, дўстлик. Ўзбекистон пойтахтига олиб келинган фильмларнинг ҳаммасини бир ўхшашлиги бор. Бу ленталар урушга, расизмга, колониализмга, неоколониализмга қарши курашга бағишланган. Бу фестивалда тинчлик ва дўстлик иши муваффақият қозонади, деб ишонаман.

УМИДИМИЗ КАТТА

Абдул Кафи СУФИЁН,
Яман Араб Республикаси кинопрокат компаниясининг бошлиғи

Тошкент кинофестивали — бу киносанъаткорлар асарларининг кўриги бўлибгина қолмай, у савдо алоқаларини янада яхшилаш учун ҳам қулайдир. Фестиваль Осиё ва Африка мамлакатлари киноси билан, шулар ичида буюк Совет давлати киноси билан танишишимизга кенг имконият яратади. Кино санъати тинчлик ва дўстликни янада мустаҳкамлаш ишида алоҳида ўрин тутади. У бутун дунё халқларини эзгуликка, яхшиликка, истиқболга чорлайди.

1968 йили бўлиб ўтган Тошкент фестивали биз учун анча фойдали бўлган эди. Бу сафарги анжуманимиз ҳам янада қизиқарли бўлади, ажойиб фильмлар намойиш этилади, деган умид билдираман.

ОТОШКЕНТ фестивалига ташриф буюрган киносанъаткорлар орасида Монголия ва Яман Халқ Демократик Республикасининг кинематографчилари ҳам бор. Суратда: (чапдан ўнгга) сценарист ва режиссёр Ч. Гомбо, Муҳаммад Солиҳ Вали ва Муҳаммад Саид Вадилар Тошкентимизда.

Р. Жуманиёзов фотолари.

ҚАРДОШЛИК ЭКРАНИ

Бугун, 24 май куни пойтахтимиздаги муҳташам маърифат кошонаси—Санъат саройида Тошкент II халқаро кинофестивалининг байроғи тантанавор кўтарилади. Ўн кун давомида икки қитъа мамлакатларининг экран асарлари кенг намойиш этилади. Бу ерда чет эллик меҳмонларимиз келтирган асарлар билан бир қаторда бепоён мамлакатимизнинг Осиё қисмида жойлашган тўққиз қардош совет социалистик республикаси ҳам ўзининг кино санъати тараққиёти бобидаги улкан муваффақиятларини намойиш этади. РСФСР, Ўзбекистон, Қозоғистон, Грузия, Озарбайжон, Қирғизистон, Тожикистон, Арманистон, Туркманистон кинематографчилари энг яхши асарларини Санъат саройи экранига тавсия этганлар.

Россия Совет Федератив Социалистик Республикасининг кино усталари фестиваль экранига расмий равишда «Оловнинг бўйсундирилиши» номли кино қиссани тақдим этишган. Икки сериядан иборат кенг экранли рангли фильм кино фестивалнинг тантанали очилиш маросимига таклиф этилган меҳмонлар ва кенг томошабинлар эътиборига ҳавола қилинади. Бу фильм бепоён мамлакатимиздаги энг катта кино даргоҳи «Мосфильм»да маҳорат билан яратилди. Фильм замонавий мавзуда бўлиб, йигирманчи асрнинг энг пешқадам ва илғор кишилари бўлмиш олимларимиз заковатини улуғлайди.

Картинани истеъдодли кинорежиссёр Даниил Храбровицкий ўзи ёзган сценарий асосида постановка қилган. Маълумки, қадим замонларда одамзод ўтга, унинг даҳшатли ва беқиёс алангасига сажда қилиб келган. Уларни оташпарастлар деб аташган. Ўт-олов қудрати ўша давр кишиларини ҳайратга солган. Аммо, уни бўйсундириш, беқиёс ҳароратини эл измига солиш йигирманчи асрнинг улуғвор кишилари — замондошларимизга насиб бўлди. «Оловнинг бўйсундирилиши» фильмининг етакчи қаҳрамони ракетасозлик бўйича бош конструктор Андрей Ильич Башкирский умр бўйи ана шу даҳшатли офатни бўйсундириш устида иш олиб борган, ўт қудратини улуғвор кемаларни кўкка парвоз эттиришга бўйсундириш устида тинимсиз ишлаган заковатли олим ҳисобланади. Картинада билимдон, иродали ва камтар олим Андрей Башкирский образини бир қатор кинофильмларда асосий образларни муваффақиятли гавдалантириб, томошабинлар меҳрини қозонган истеъдодли актёр Кирилл Лавров талқинида кўрамиз.

Фильмда реаль тарихий шахс—Константин Эдуардович Циолковский сиймосини ҳам кўрамиз. Бу образни экранимизнинг талантли устаси, Ленин мукофотининг лауреати Иннокентий Смоктуновский гавдалантиради. Картинада ҳаяжонли бир лавҳа бор. Бу—ёшгина Андрей билан буюк олим Циолковский ўртасидаги учрашув лавҳасидир. Худди шу учрашув Андрейнинг келажак тақдирини, унинг илм ва ихтиро бобидаги истиқболини аниқлаб беради. Машҳур олим Циолковский Андрейда ўзлигини, ўз режаларининг давомчисини кўрди. Ҳақиқатан ҳам авиацияга меҳр қўйган навқирон йигитча олимнинг улкан орзуларини амалга оширади, реактив самолётларни бунёд этиб, инсон учун коинотга йўл очиб беради.

—Фильм устида иш олиб бораётган пайтимизда,—дейди Даниил Храбровицкий,—ижодий группамиз учун қарийб бутун мамлакатни айланиб чиқишга тўғри келди.

Иложи борича барча лавҳаларни табиат қучоғида, воқеалар мазмуни ва ғоявий йўналиши талаб этган жойларнинг айни ўзида суратга олишга интилдик. Ҳатто, Башкирский билан Циолковский ўртасидаги учрашув лавҳасини ҳам «Мосфильм» павильонида эмас, балки айни маҳалда ҳам олимнинг ҳаёт давридаги сингари ўзгаришсиз сақланаётган ҳақиқий кабинетида лентага туширдик. Космодромдаги ижодий ишларимизни олимларнинг илмий иш программаларига мослаб туриб олиб боришга тўғри келди. Суратга олиш майдончасида Ер сунъий йўлдошларини тайёрлаш ва учириш билан боғлиқ бўлган улкан ишлар комплекси бажарилардди. Биз ҳам ижодий ишимизни шундай ташкил этишимиз керак эдики, бу олимларимизнинг Ер сунъий йўлдошлари парвози билан боғлиқ бўлган ишларига ҳеч бир халақит бермаслиги керак эди. Шунинг учун ҳам ҳар бир лавҳани икир-чикирларигача пухта ишлаб чиқишга, ҳар томонлама аниқлаб қўйишга тўғри келарди. Чунки, бу ерда киностудия павильонларидаги сингари дублар тўғрисида ўйлаш ҳам мумкин эмас. Ахир ракета парвози қайта такрорланмайди.

Картинада бир неча марта ракеталарнинг коинотга парвозини кўриш мумкин. Бу қайта-қайта суратга олинган бўлмай, балки биргина парвознинг бир неча камера билан олинган нусҳаларидир. Фильмнинг бош оператори Сергей Вронский, рассом Юрий Кладиенко, композитор Андрей Петровлар барча эпизодларнинг таъсирли, ҳаётий ва ҳаяжонли чиқиши учун катта ғайрат ва ташаббускорлик кўрсатиб меҳнат қилишган.

Қозоқ кинематографчиларининг фестивалнинг расмий экранига йўллаган фильмлари ҳам тарихий-инқилобий мавзудаги ажойиб киноқиссалардир. «Атаманнинг ҳалокати» деб аталган мазкур кинокартина қардош қозоқ киносининг етук оқсоқоли, атоқли кинорежиссёр, Совет Иттифоқи халқ артисти марҳум Шакен оға Айманов томонидан яратилган сўнгги фильм бўлиб, қозоқ миллий кино санъатининг ажойиб муваффақиятларини ўзида мужассамлаштиради. Қозоқ халқининг жасур фарзанди чекист Қосимхон Чодиёров чор армияси штабининг собиқ офицери, Совет ҳокимиятининг разил душмани атаман Дутовни йўқотиш бўйича белгиланган мураккаб ва хавфли операцияни амалга оширишда катта жасорат кўрсатади. Фильмда Қосимхоннинг газандалар уясида катта хавф-хатарларни енгиб зиммасидаги топшириқни шараф билан бажаргани қизиқарли лавҳаларда акс эттирилган.

Воқеалар ва характерлар талқинида режиссёр ва актёрлар билан бир қаторда фильмнинг бошқа ижодкорлари, айниқса, кинооператор Асхат Ашрапов, рассом Виктор Леднев, композитор Ёркелғали Раҳмадиевларнинг ижодий хизматларининг самарасини ҳам яққол ҳис этамиз.

Қирғизистон кино санъати кейинги йилларда Бутуниттифоқ Кинематография Давлат институтини битириб қайтган малакали истеъдод соҳиблари ҳисобига ижодкорлар сафини кенгайтириб, янги-янги мавзу ва жанрларга дадил қўл уряпти. Болот Шамшиев, Толомуш Океев сингари навқирон экран усталари қирғиз киносининг сўнгги даври ривожига айниқса сезиларли ҳисса қўшишди. Қардош қирғиз киноусталарининг Тошкент халқаро кинофестивалига расмий намойиш учун тавсия этган асари «Ўтга сажда қил», деб аталади. Бу фильм сценарийсини Г .Орлов, Н. Бойтемиров билан Толомуш Океевлар ҳамкорликда ёзишган. Фильмни К. Қидиралиев постановка қилган. Фильм истеъдодли қирғиз ёзувчиси Н. Бойтемировнинг «Тарих обидаси» номли романи асосида яратилган бўлиб, коллективлаштириш даврининг қизғин воқеалари ҳақида ҳикоя қилади. Халқнинг жасур фарзанди Уркуя Солиеванинг номини авлодлар ҳамиша камоли ҳурмат билан тилга олишади. У қирғиз ўлкасида ташкил топган биринчи хўжаликнинг раҳбари, Қирғизистон Марказий Ижроия Комитетининг аъзоси сифатида халқ манфаатлари йўлида фидокорлик кўрсатди. Уркуянинг Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш, Ватан ва халқ манфаатлари йўлида жонбозлик кўрсатиш бобидаги ишлари бугунги ёшларимиз учун намунадир. Фильмда ана шу жасур қирғиз қизининг жасорати ҳақида ҳикоя қилинади. Картинада йигирманчи йилларнинг ижтимоий ва сиёсий муҳити барча мураккаблиги билан акс эттирилган. Кинофестивалда Совет Осиёси республикаларидан Грузия «Тонг олдидан», Озарбайжон «Севиль», Тожикистон «Рустам ва Суҳроб», Арманистон «Хата бала» фильмлари билан расмий равишда қатнашиб миллий кинематографияни ривожлантириш соҳасидаги муваффақиятларини кенг намойиш этадилар.

Саид ХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон Кинематография Давлат комитети кинолаштириш ва кинопрокат бошқармасининг бошлиғи.

ОДИЛ СУД ЁРДАМЧИЛАРИ

СОВЕТ АДВОКАТУРАСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА

Социалистик одил судловнинг демократик принципларини турмушга оғишмай тадбиқ этишда, гражданларга, корхона, ташкилот ва муассасаларга юридик жиҳатдан ёрдам кўрсатишда совет адвокатураси салмоқли ўринлардан бирини эгаллайди.

РСФСР Халқ Комиссарлари Советининг 1917 йил 22 ноябрдаги декретига мувофиқ буржуа адвокатураси тугатилиб, унинг ўрнида ёш Советлар мамлакати сиёсатини қўллаб-қувватловчи, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлашда кўмаклашувчи, совет гражданларининг ҳуқуқларини қўриқловчи янги типдаги совет адвокатураси барпо этилди.

1922 йил 26 май совет адвокатурасининг ташкил топиши тарихида муҳим воқеа бўлди. Шу куни Марказий Ижроия Комитети томонидан адвокатура тўғрисидаги Низом тасдиқланган бўлиб, совет адвокатурасининг туғилган кунидир. Бу Низомга мувофиқ, Губерна юстиция бўлимлари ҳузурида жиноят ва гражданлик ишлари бўйича адвокатлар коллегияси ташкил қилинди, уларнинг состави ва иш фаолияти белгилаб берилди, адвокатлар коллегиясининг вазифалари равшан кўрсатилди. Мазкур Низом Туркистон АССР территориясида ҳам жорий қилинди.

Ўзбекистон ССР адвокатураси тарихида муҳим аҳамиятга эга бўлган воқеалардан бири республика Юстиция Халқ Комиссарлигининг 1923 йил 11 декабрдаги кўрсатмаси бўлиб, у область адвокатлар коллегияси составига маҳаллий миллат хотин-қизларини ҳам қабул қилиш зарур эканлигини кўрсатди ва шу муносабат билан ҳар бир область судлари ҳузурида практикантлар институти жорий қилинди.

Хотин-қизларни адвокатлар коллегияси сафига қабул қилиш Ўзбекистонда биринчи амалга оширилган бўлиб, совет адвокатураси, юстиция органларининг ролини оширишда ҳамда маҳаллий миллат хотин-қизларини паранжидан, эрига қарам бўлишдан озод қилишда катта аҳамиятга эга эди.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ташкил топиши билан совет адвокатураси янада ривожланди ва равнақ топди. 1925 йили Ўзбекистон ССР Марказий Ижроия Комитети республика Юстиция Халқ Комиссарлиги тўғрисидаги Низомни тасдиқлади. Бу Низомда, жумладан, Ўзбекистон ССР Юстиция Халқ Комиссарлиги адвокатлар коллегияси фаолиятига ташкилий жиҳатдан раҳбарлик қилиши таъкидлаб ўтилди.

Ўша вақтдан бошлаб Ўзбекистонда совет адвокатурасини ташкил қилиш ва ривожлантириш тобора такомиллашиб, ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланди, малакали кадрлар билан тўлдирилди. Адвокатлар аҳолига юридик ёрдам кўрсатиш борасида ўз фаолиятларини активлаштирдилар, гражданларнинг қонуний манфаатлари ва ҳуқуқларини ҳар тарафлама ҳимоя қилишни янада кучайтирдилар, меҳнаткашларни ҳуқуқий жиҳатдан тарбиялаш каби ишларни тинмай амалга оширишда фаол қатнашадиган бўлдилар.

Ҳозирги вақтда адвокатлар дастлабки терговдан бошлаб ишда қатнашиш ҳуқуқига эгадирлар, улар гражданларнинг, корхона, муассаса, ташкилот, колхоз ва бошқа жамоат ташкилотларининг қонуний ҳуқуқларини ва манфаатларини ҳар қандай тажовузлардан ҳимоя қилишда кўмаклашадилар, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш ва унга оғишмай амал қилиш, одил судловни амалга ошириш ишида юстиция органларининг, айниқса суд органларининг бирдан-бир ёрдамчилари бўлиб ҳисобланади.

Республикамизда 135 та юридик консультация бўлиб, улар аҳолига хилма-хил соҳалар бўйича жуда кўп консультациялар ва маслаҳатлар, кўпдан кўп аризалар, шикоятлар ва бошқа ҳужжатлар тузиб берадилар. Республикамиз адвокатлари 580 корхонага, 89 колхозга ва 75 совхозга юридик жиҳатдан малакали ҳуқуқий ёрдам бермоқдалар. 317 адвокат эса «Билим» жамиятининг аъзосидир.

Булардан ташқари, республикамизда жамоатчилик асосида юридик консультациялар ташкил қилиш иши кенг қулоч ёйган бўлиб, ҳозирги кунда уларнинг сони 400 га яқиндир. Бундай жамоатчилик асосида ташкил қилинган консультациялар ишида республика адвокатлари бевосита иштирок этмоқдалар.

Партия ва ҳукуматимиз совет адвокатурасининг социалистик қонунчиликни мустаҳкамлашда, аҳолини коммунистик руҳда тарбиялашда ҳамда қонунларга оғишмай амал қилиш соҳасида қилаётган ишларини, шунингдек гражданларга, корхона, муассаса, колхоз, совхоз ва бошқа жамоат ташкилотларига бераётган ҳуқуқий ёрдамларини юқори баҳоламоқда. Самарали кўп йиллик ишлари учун кўпгина адвокатларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист» унвони берилди.

Социалистик қонунчиликни янада мустаҳкамлаш мақсадида совет адвокатураси ролини ошириш ва такомиллаштириш зарур. ССР Иттифоқи ташкил этилганининг 50 йиллигига қизғин тайёргарлик кўрилаётган ҳозирги кунда совет адвокатураси социалистик қонунчиликни ва одил судловни бундан буён ҳам мустаҳкамлаш ишига кўмаклашиш йўли билан бу улкан санани муносиб кутиб олишга ўз ҳиссасини қўшади.

М. ВОСИҚОВА,
Ўзбекистон ССР юстиция министри.

СПОРТ ХАБАРЛАР

ГИМНАСТИКА

Тошкентдаги «Ёшлик» спорт саройида Ўзбекистон шахсий-команда биринчилиги мусобақалари тамом бўлди. Йигитлар ўртасида динамочи Н. Махорт, армиячилардан Б. Отабоев, А. Недиковлар кураши кўпчиликнинг эътиборини қозонди. Мажбурий программадан кейин Отабоев Махортдан 0,25 балл ўзди. Лекин эркин программадаги ўйинларда Отабоевнинг омади келмади. Шундай қилиб эркаклар ўртасида Н. Махорт республика мутлақ чемпиони бўлди. Хотин-қизлар ўртасида тошкентлик спорт мастери Ирина Ижболдина чемпионлик шарафига эришди. Команда ҳисобида локомотивчи-гимнастикачилар биринчиликни эгалладилар.

ШАШКА

Голландиянинг Хенгело шаҳридаги катта олимпиа турнири тугади. Икки марта Европа чемпиони, халқаро шашкачи голландиялик гроссмейстер Т. Сейбрандс жаҳон чемпиони номини олди. У 16 ўйинда 13,5 очко тўплади. Ригалик собиқ жаҳон чемпиони А. Андрейко билан голландиялик шашкачи Вирсма Т. Сейбрандсдан бир очкогина кам жамғаришди.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон енгил атлетикачиларининг анъанавий учрашувлари бўлди. Тошкентнинг Марказий «Пахтакор» стадионидаги бу мусобақаларда эркаклар ўртасида 100 метрга югуришда Қозоғистон вакили С. Расин 10,4 секунд натижага эришди. Хотин-қизлар орасида ана шу масофани босиб ўтишда олмаоталик студент Г. Вичкукина билан Ўзбекистон вакили Т. Шишкина ва Р. Бабич ўртасидаги мусобақа айниқса қизиқарли ўтди. Ўзбекистон атлетикачилари маррага қозоғистонлик дугоналаридан фақат 1,1 секунд кечроқ етиб келишди. 4x100 метрга эстафетали югуришда Ўзбекистон хотин-қизлари ғалабага эришди. Республикамизнинг янги рекорди ўрнатилди. Республикамиз вакиллари ана шу масофани эстафета вақтида 46,8 секундда босиб ўтишди.

Мусобақанинг бош соврини Қозоғистон ССР командасига берилди. Ўзбекистон енгил атлетикачилари 434 очко тўплаб иккинчи ўринни, 384 очко жамғарган Қирғизистон командаси учинчи ўринни олди.

СОВЕТ ХАЛҚИГА МИННАТДОРЧИЛИК

ИСКАНДАРИЯ, 23 май. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети аъзоси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов бошчилигида бу ерга келган КПСС партия ходимлари делегацияси кеча Искандария кемасозлик корхонасини бориб кўрди. Бу корхона кейинги йилларда Совет Иттифоқи билан Миср Араб Республикаси ўртасидаги самарали ҳамкорлик натижасида бунёд этилган энг муҳим саноат корхоналаридан биридир.

Миср ишчилари ва мутахассислари делегация аъзоларини табриклаб, Миср учун ғоят муҳим бўлган шу корхонани қуришда катта холисона ёрдам берганликлари учун, Совет Иттифоқи араб халқларига ҳар томонлама ёрдам ва мадад кўрсатиб келаётганликлари учун совет халқига самимий миннатдорчилик ҳис-туйғуларини изҳор этдилар.

Совет делегацияси кеча Араб социалистик иттифоқининг Искандария вилоятидаги активлари билан учрашди.

ШУ КУННИНГ ТАЛАБИ

Газетхонлар хатларини ўқиб

КПСС XXIV съезди материалларини кенг меҳнаткашлар ўртасида пропаганда қилиш, оммани янги беш йиллик планларини муддатидан илгари ошириб бажаришга даъват этишда ғоявий фронт жангчиларининг ҳиссаси катта. Бунга амал қилаётган пропагандистлар, лекторлар ва сиёсий ахборотчилар колхоз ва совхозларда, саноат корхоналари ҳамда муассасаларда лекция пропагандасини янада кучайтиришда фаолият кўрсатишаётир. Бу ҳақда редакциямизга газетхонлардан хат-хабарлар келиб турибди.

— Чорвоқ ГЭСи қурилиш бошқармаси «Билим» жамиятининг бошланғич ташкилотига,— деб ёзади штатсиз мухбир **У. Ниёзов** ўз хатида, — ўнлаб пропагандист кадралар уюшган. Улар қурилиш объектларида турли темаларда 400 дан ортиқ лекция ва суҳбатлар ўтказдилар. Бу ишда айниқса лекторлардан Ю. Немченко, К. Мирбеков, В. Лаптева сингари ўртоқлар намуна бўлмоқдалар. Қурилиш ишларининг тез ва соз бажарилишида уларнинг муносиб ҳиссаси бор.

Лекция пропагандаси йигит ва қизларни сиёсий чиниқтириш ва уларнинг меҳнат активлигини оширишнинг муҳим воситасидир. Бунга амал қилаётган Ғиждувон районидаги пахта тозалаш заводи партия ташкилотининг секретари М. Латипов партия XXIV съезди материаллари ҳамда КПСС Марказий Комитетининг «СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига тайёргарлик тўғрисида»ги қарори юзасидан ўтказиладиган лекция ва суҳбатлар тематикасини ишлаб чиқди. Ҳозир беш лектор-пропагандист бу соҳада иш олиб бораётир.

— Бундан ташқари, — деб ёзади газетхон **А. Абдуллаев**, илғор ишчилар, инженер-техниклар ва новаторлардан иборат 30 агитатор ва сиёсий ахборотчи коллективда агитация-пропаганда ишларини янада жонлантириб юбордилар. Мамлакатимизнинг ички ва ташқи сиёсати, фан-техника революцияси, меҳнат унумдорлигини ошириш масалаларида ўтказилган суҳбатлар ишчиларга манзур бўлаётир.

Ёш авлодни коммунизм қурувчиларнинг ахлоқ кодекси талаблари асосида тарбиялашда атеистик пропаганда алоҳида ўрин тутади. Республикамиз областларида атеистик пропагандага катта эътибор берилмоқда. Эскилик сарқитларига қарши курашда, омма ўртасида янги анъаналарни кенг ёйишда атеистлар активлик кўрсатишмоқда.

Бу жиҳатдан айниқса Шўрчи, Когон, Поп, Фрунзе районлари хўжаликлари ва муассасаларида амалга оширилаётган ишлар диққатга сазовор. Мазкур районларда «Билим» жамиятининг бошланғич ташкилотларида янги анъаналар ва янги маросимларни пропаганда қилувчи махсус комиссиялар ташкил этилган. Бу ҳақда **Х. Раҳимов, Ғ. Мелиев, Т. Толипов, А. Азизов, Н. Султонов, К. Назиров, Б. Медодевич, О. Левак, С. Кенжаев** сингари газетхонлар хабар қилишган.

Партия ташкилотларида партия ўқуви ва иқтисодий ўқув ҳам муваффақиятли давом этмоқда. Сиёсий тўгараклар ва назарий семинарларда маркс-ча-ленинча фан асослари, КПСС иқтисодий сиёсатининг муҳим масалалари ўрганилаётир. Пропагандистлар тингловчиларга атрофлича билим беришмоқда.

Пайариқ район партия комитети қошида бир неча йилдан бери ҳуқуқ билимлари тўгараги ишлаб турибди. Унга уюшган 11 киши район хўжаликлари ва муассасаларида ҳуқуқ тарғибот, социалистик қонунчиликни янада мустаҳкамлаш ҳақида мазмунли лекциялар тинглайди. Тўгаракка район партия комитети агитация ва пропаганда бўлимининг мудири Ш. Алиев раҳбарлик қилмоқда. Бу ҳақда **М. Абдураҳимов** хабар ёзиб юборган.

Шунингдек, деновлик **С. Алимов**, ғиждувонлик **Р. Маҳмудов**, қорақалпоғистонлик **Ш. Хусанбоев**, самарқандлик **Р. Шарипов, А. Хайдаров** каби газетхонлар материалларида ҳам лектор-пропагандистларнинг амалий ишлари ҳақида ҳикоя қилинади.

Пропагандист ва лекторлар партия ташкилотлари билан ҳамкорликда ишлаб, лекция пропагандасини шу куннинг талаблари асосида ташкил этишлари, бу соҳада тўплаган бой тажрибаларини оммалаштиришда ташаббус кўрсатишлари зарур.

СЎЗ — ЧЎЛДА ДУРДОНА ЯРАТАЁТГАНЛАРГА

9 МИНГ ТОННА УЧУН

Ер — хазина. Меҳнат — унинг калиди. Меҳнатидан қочмаган киши хазинага дуч келади. Мирзачўл шароитида меҳнатдан ташқари қиш совуғи, ёз жазирамаси, табиий офатлар ҳам учрайди. Қаттиқ шамол — бўрон бўлади, сел — жала қуяди, қишлоқ хўжалик зараркунандалари ёпирилади. Шуларнинг ҳаммасига бардош берган деҳқонларга ер катта хазина — «оқ олтин» ҳадя этади. Табиат қанчалик инжиқлик қилмасин, олимларимиз унга қарши курашда дала меҳнатчиларига хилма-хил воситаларни яратиб бермоқдалар.

Масалан, сизот сув кўтарилганда уни йўқотиш учун зовурсимон қудуқлар қазиш тавсия этиляпти. Пахта майдонларини вилт замбуруғлари босганда чигитнинг бу касалликка бардошкор навлари яратиляпти. Бегона ўтларга гербицидлар сепиляпти. Шамолнинг йўлини тўсиш учун ихота дарахтлари ўтқазиляпти. Хуллас, чўлқуварларимиз ерни эъзозлаб, табиат инжиқликларини енгиб пахтадан юқори ҳосил етиштириш учун астойдил курашмоқдалар.

1972 йилда совхозимиз бўйича 9 минг тонна пахта тайёрлаш мажбуриятини қабул қилганмиз. Бу ғоят мураккаб, аммо шарафли вазифа. Ўтган йили пахта тайёрлаш плани бажарилмай давлатдан қарздор бўлиб қолингани ҳисобга олинадиган бўлса, пахтакорларимиздан бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишлаш талаб этилади.

Деҳқонлар орасида босиб ўтилган йўлга назар ташлаш, ютуқлар ва камчиликларни таҳлил этиш галдаги вазифаларни муваффақиятли бажаришга ёрдам беради, деган гап бор. Биз ўтган йилнинг аччиқ сабоқларидан тегишли хулоса чиқариб олишга ҳаракат қиляпмиз. Бу борада дастлабки ғалабаларга эришдик. Чигитни ҳар йилдагидан эрта муддатда экиб бўлдик. Ниҳоллар бир текис кўкариб чиқди. Катта майдонларда ягана ва букетлаш ўтказилди. Хуллас, 5.500 гектар майдонда белгиланган миқдорда ўсимлик сони бўлишига эришамиз.

Лекин масаланинг нозик томонлари бор. Юқорида айтилганидек, экин ерлари шўр, заҳкаш. Турли табиий офатлар бўлиб туради. Шунинг учун ягана вақтида ҳар гектар майдонда кўзда тутилгандан 15-20 минг туп кўп ниҳол қолдиряпмиз. Бригадалар, бўлимлараро социалистик мусобақа ташкил қилдик. Кўчатлар сонининг бир хил қалинликда бўлишини таъминлаган, чигитнинг ола чиқишига йўл қўймаган, яганани қисқа фурсатда сифатли қилиб ўтказган, биринчи комплекс парваришни барвақт тугаллаган бригадалар ва бўлимлар рағбатлантирилади. Мавжуд кўчатлар сонини мавсум охиригача иложи борича тўла сақлаб қолишга эришган механизаторларга йиғим-терим якунлангач, қўшимча ҳақ тўланади. Ҳозир соғлом кўчатлар сони учун кураш бош вазифадир. Тангри Жуманов, Балхибой Арслонов ўртоқлар бошчилик қилаётган бўлимлар, Абдували Маликов, Жўраҳол Бобохолов, Анвар Муродқосимовлар бошлиқ бригадаларга қарашли майдонларда кўчатлар сони бут бўлиб, яшил квадрат барқ уриб ўсяпти.

Ёш ниҳолларни аввалги йиллардаги муддатдан эртароқ озиқлантиришга киришдик. Бунинг боиси бор. Қишда ёғингарчилик кўп бўлиб кузги шудгор пайтида ерга солинган минерал ва органик ўғитлар тупроқнинг қуйи қатламига тушиб кетди. Ёш ниҳоллар ҳали яхши илдиз отганича йўқ. Шу сабабли қуйи қатламдаги ўғитдан ҳозирча яхши баҳра ололмайди. Биринчи парвариш даврида эгатнинг икки ёнидан солиб кетилган азот ва фосфор қоришмаси эса ёш ниҳолларнинг илдизига тез етиб боради, ўсиб ривожланишига ёрдам беради. Шуни ҳисобга олиб, биринчи озиқлантиришни қизғин давом эттиряпмиз.

Ягана — энг муҳим агротехника тадбиридир. Барча ишчи кучи, техника воситаларини яганани тезкорлик билан сифатли қилиб ўтказишга сафарбар этдик. Ўялардаги ортиқча ниҳоллар тупроқ қатламидаги нам ва озуқани камайтиради. Натижада яганадан кейин ўстиришга қолдирилган ўсимликларнинг ўсиши сусаяди. Бунга йўл қўймаслик учун ягана ва букетлашни иложи борича тезкорлик билан ўтказиш, ўстиришга соғлом, бақувват ўсимликларни қолдириш зарур. Ҳар уяда неча туп ўсимлик қолдириш масаласини тупроқнинг унумдорлигини ҳисобга олган ҳолда мутахассислар ҳал қилиб бермоқлари керак. Бизнинг шароитимизда ҳар уяда иккита, айрим бўлимлар, бригадаларда эса учта ниҳол қолдирамиз.

Катта майдонларга квадрат уялаб чигит экилди, оддий усулда чигит экилиб кўндалангига қирқиш йўли билан квадратлар ҳосил қилинган майдонлар ҳам оз эмас. Кўп жойларда ерга туксизлантирилган уруғ қадалди. Кенг қаторлаб уруғ экилган майдонлар кенгайтирилди. Хуллас, барака уруғи кўп йиллик тажрибага таянилиб тупроқ шароити ҳисобга олинган ҳолда жойлаштирилди. Лекин бу ишнинг бошланиши холос. Чигит қайси схемада экилишидан қатъий назар кўчат сони тўла бўлиши керак. Кўчат сонининг нотекис бўлиши келгусида ҳосил чўғига ёмон таъсир қилади. Биз яганани механизмлар воситасида ўтказаётган бўлсак ҳам кўчатларни букетлашга энг тажрибакор деҳқонларни қўйдик. Карталарни мутахассисларга бириктиб чиқдик. Улар ягана, ғўзаларни озиқлантириш, кўчатлар сонининг тўла бўлиши устидан назорат олиб бормоқдалар. Мақсадимиз бирор пайкал ёки қаторда кўчатларнинг ола бўлиб қолишига йўл қўймасликдир. Назар Ўролов бошлиқ бўлим, Турғун Бўстонов, Ориф Темиров бошлиқ бригадаларда ягана айниқса сифатли ўтказилди. Бригадирлар ҳар бир қаторни синчиклаб кўздан кечиряпти. Ола чиққан жойларга қўшимча чигит экиляпти, кўчат ўтқазиляпти.

Бегона ўт — ғўзанинг душмани. Бегона ўтларнинг уруғи тупроқ қатламида йил — ўн икки ой сақланиб шароитга кўникиб кетган. Чигитнинг ерга тушганига ҳали бир ой ҳам бўлгани йўқ. Бундай ҳолатда бегона ўтлар тупроқ қатламидаги нам, озуқадан кўпроқ баҳра олиши ёки бошқачасига айтганда, ғўзаларнинг ризқи-насибасига кўпроқ шерик бўлиши турган гап. Шундай экан, бош вазифа бегона ўтларни илдизи билан бутунлай йўқотиш керак. Тўғри, чигит экишдан олдин гербицидлар сепилди. Лекин ёғингарчиликлар кўп бўлиши туфайли яна бегона ўтлар кўпайиб қолди. Совхоз маъмурияти ва партия ташкилоти пахтакорларимиз олдига ягана ва букетлаш вақтида бегона ўтларни ҳам тўла йўқотиш вазифасини қўйди. Ҳамма бўлимлар ва бригадаларда иш шу асосда ташкил қилинди.

Қатқалоқнинг зарарини пахтакор деҳқонлар яхши билади. Қатқалоқнинг бир кун кечикиб йўқотилиши ёш ниҳолларнинг беш-олти кун кеч ривожланишига сабаб бўлади. Биз ҳар бир бўлим ва бригадада ишчилар-механизаторлардан иборат қатқалоққа қарши курашувчи зарбдор отрядлар туздик. Ёғингарчиликдан кейин ер етилиши билан ҳужумкорликка ўтилади ва қатқалоқ икки-уч кунда тўла тугатилмоқда.

Культивацияни сифатли ўтказишга алоҳида аҳамият бермоқдамиз. Бунинг сабаби бор. Биринчи культивация вақтида қатор оралари чуқур юмшатилса ғўзалар тез илдиз отиб яхши ўсади. Борди-ю культивация саёз ва сифатсиз ўтказилса тупроқ қатлами зичлашиб берч бўлиб қолади. Ёш ниҳолларнинг илдизлари яхши ривожлана олмайди. Хўжаликларда юмшаткич механизмлар ва агрегатлар кўп. Уларнинг ҳаммасини яхши созлашимиз, узлуксиз ишлатишимиз керак. Зарур топилган кезда культиваторларга қўшимча ишчи органлар ўрнатиш маъқулдир.

Қатқалоққа қарши кураш, узунаси ва кўндалангига культивация ўтказишда Б. Умаров, С. Арслонов, С. Ёқубов, Ж. Қўзиев каби элликдан ортиқ тажрибали механизаторларимиз жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Ҳар бир универсалнинг кунлик иш унуми 6-7 гектарни ташкил этаётир.

Ўтган йилларда дарахтларнинг ости, лотокларнинг ёнлари, уватларга яқин ерларга экилган чигитни бир текис ундириб, ниҳолларни меҳр билан парваришлашга етарли эътибор берилмаган эди. Бу йил ана шундай ҳолларга қаттиқ чек қўйдик. Ҳосилни ҳар уядаги ўсимлик беради. Шундай экан, чигит қайси ерга экилганидан қатъий назар агротехника қоидалари асосида парваришланиши зарур.

Совхозимиз коллективи СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги шарафига давом этаётган социалистик мусобақани янада кучайтириб, ғўза парваришини авж олдирадилар, 9 минг тонналик «оқ олтин» хирмонига мустаҳкам замин яратадилар.

Бозор МАМАНОВ,
Оқолтин районидаги Усмон Юсупов номли 10-совхоз директори.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

ЭФИРДА РАДИОФЕСТИВАЛЬ

СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги муносабати билан Тошкент телевидениеси ва радиоси орқали қардош республикалар, ўлкалар ва мамлакатимиздаги йирик шаҳарларга бағишланган эшиттиришлар уюштирилмоқда. Уларда халқларимизнинг мустаҳкам дўстлиги, бир-бирига самимий ёрдами ўзаро ҳамкорлиги, КПССнинг доно раҳбарлиги ва ғамхўрлиги ҳақида ҳикоя қилинмоқда.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитети радио тингловчиларнинг талабларини эътиборга олиб, республика областлари ва Қорақалпоғистон Автоном Республикасининг радио фестивалини ўтказишга қарор қилди. Кеча республика радиосида Андижон областининг фестивали бўлиб ўтди. Андижон область партия комитетининг секретари М. Муҳиддинов ўз сўзида область меҳнаткашларининг КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш йўлида эришаётган муваффақиятлари ҳақида ҳикоя қилди. Андижон области пахтакорлари бу йил 550 минг тонна «оқ олтин» етиштириш учун курашмоқдалар. Қишлоқ хўжалиги ходимлари ва чорвадорлар учун берилган эшиттиришларда пахта усталари Ҳамид Қодиров, Ҳафиз Полвонов, Абдуқодир Исабоев, Мунавварxон Қодирова, Жура полвон Ғойибов ва бошқалар область пахтакорлари ва чорвадорларининг ибратли ишлари ҳақида сўзлаб бердилар. Андижонлик пахтакорларнинг ивановолик тўқувчилар билан дўстона алоқаларига бағишланган эшиттириш радио тингловчиларда айниқса яхши таассурот қолдирди.

Республика областлари ва Қорақалпоғистон Автоном Республикасининг радио фестивали шу йилнинг сентябрь ойигача давом этади.

МЕЪМОРЧИЛИК ҲАҚИДА ЎЙЛАР

ЎЛМАС АНЪАНАЛАР

Самарқанд, Бухоро, Хива каби шаҳарларимизнинг гўзал тарихий обидаларини кўришга бутун дунёдан меҳмонлар келади. Бу ёдгорликлар меҳнаткаш халқимиз меҳнати, ақл-заковатининг маҳсулидир. Шоҳи Зинда, Гўри Амир, Улуғбек мадрасаси сингари ўлмас санъат асарлари жаҳоннинг узоқ-яқин мамлакатларидан келган минг-минглаб кишиларнинг кўзларини шавқ-завқ билан ёндирганини кўрсангиз, қалбингизда эзгу бир ифтихор туйғуси уйғонади.

Бизнинг бугунги бинокорларимиз, меъморларимиз олдида турган олижаноб вазифалардан бири — оламшумул обидалар яратиб кетган классик меъморларимизнинг энг илғор анъаналарини астойдил ўрганиш ва давримиз талабларига мос келадиганларини топиб, саралаб, тараққий эттиришдир.

Самарқандда Мирзо Улуғбек номида Архитектура ва қурилиш институти барпо этилганда бу янги билим даргоҳи бошқа муҳим ишлар қаторида мана шу олижаноб вазифани амалга оширишга ҳам катта ҳисса қўшади, деб қувонган эдик. Институт ташкил бўлгандан бери салкам олти йил вақт ўтди. Яқинда мен Навоий ва Бобир замонидаги меъморларимизнинг ҳаётига оид материаллар излаб юриб, шу институтга йўлим тушди. Институтнинг архитектура факультетида қилинаётган ишлар ва ижодий изланишлар билан танишганимдан кейин бу тўғрида махсус бир мақола ёзгим келиб қолди.

Институт ректори Р. Р. Абдурасулов билан аудиторияларни айланиб юрганимизда катта чизмакашлик столи устида бўлажак бир диплом лойиҳасининг рангли эскизларини кўрдик. Бунда машҳур Бахмал районининг гўзал тоғ манзаралари орасида меҳнаткашларнинг маданий дам олишлари учун мўлжалланган боғ ва сайргоҳларнинг илк режалари чизилган эди. Бу лойиҳани чизаётган бешинчи курс студенти Азамат Мўминов давримиз талабларини астойдил ҳис қилади, Бахмалнинг табиий шароитларини яхши билади, шу билан бирга, классик меъморларимизнинг боғ ва истироҳатлар яратиш бобидаги анъаналарини ҳам ихлос билан ўрганган.

Маълумки, Улуғбек яшаган замонда Самарқанд атрофларида Боғи Майдон, Боғи Биҳишт, Боғи Баланд, Боғи Чинор каби улкан боғлар, сайргоҳ ва хиёбонлар бўлган. Самарқанднинг тарихий боғ ва сайргоҳлари меъморчилик санъатининг ёрқин намуналаридан бўлганини ўн бешинчи асрда узоқ Испаниядан келиб кетган машҳур элчи Клавихо ўз китобида бутун тафсилотлари билан тасвирлаб берган.

Бугун Самарқанднинг Архитектура ва қурилиш институтида архитектура тарихи кафедрасини бошқараётган ёш олим Неъматжон Содиқов ўз кандидатлик диссертациясида тарихий манбаларни ўрганиб Самарқанд атрофларида барпо этилган ана ўша қадимий боғларнинг ҳордиқ чиқаришга, эстетик завқ олишга қанчалик яхши мосланганини тадқиқ қилади. Албатта, шоҳлар ва зодагонлар бу гўзал боғ-чорбоғларни ўз роҳат-фароғатлари учун қурдирганлар. Аммо бизнинг жамиятимизда меҳнаткашларнинг дам олишларини ташкил этиш, янги боғлар, сайргоҳ ва хиёбонларни классик меъморчилик санъатимизнинг барча яхши анъаналаридан фойдаланиб, эстетик завқ берадиган қилиб қуриш жуда долзарб масала ҳисобланади.

Шу нуқтаи назардан қараганда, оддий бир битирувчи студентнинг келажакда Бахмалдай жойда меъморчилик санъатимизнинг янги бир намунаси бўла оладиган боғлар, истироҳатгоҳлар қурилишини орзу қилиб, бу катта ва олижаноб мақсад йўлида иш олиб бораётгани кишини қувонтиради. А. Мўминовнинг диплом лойиҳасига раҳбарлик қилаётган Р. Абдурасулов шундай деди:

— Менинг илмий раҳбарим машҳур меъмор академик Алексей Викторович Шчусев эди. Тошкентдаги Навоий номли театр биноси Алексей Викторовичнинг лойиҳаси билан қурилганини биласиз. Бу бинода ўзбек классик меъморчилигининг ўлмас анъаналари жуда дадил татбиқ этилган. Албатта, меъморчилик санъати йил сайин ўсяпти, янги босқичларга кўтариляпти. Лекин устозимиз Шчусевнинг классик меъморчилик анъаналаридан ижодий фойдаланишдаги яхши тажрибалари, катта мақсадларга интилиш, дадилроқ изланиш ҳақида берган ўгитлари ҳеч эсимдан чиқмайди. Бизга таълим берган катта меъморларимизнинг илғор тажрибаларини, яхши ўгитларини энди биз ўз шогирдларимизга эстафета қилиб беришга интиляпмиз.

Истеъдодли ёш меъморларимиз қалбида улкан ижодий орзулар уйғотиш, уларнинг диққат-эътиборини ҳали ҳал этилмаган энг муҳим масалаларга жалб этиш чиндан ҳам, авлоддан-авлодга эстафета қилиб беришга арзийдиган яхши анъанадир. Бўлажак меъморларимиз майда-чуйда масалаларга ўралашиб қолмасдан, рус ва жаҳон архитектура санъатининг энг яхши анъаналарини ўзбек классик меъморчилигининг ажойиб анъаналари билан чамбарчас боғлаб тараққий эттиришга ва шу йўлда янги ижодий кашфиётлар қилишга студентлик давриданоқ интилиб ўрганишлари керак.

Самарқанднинг шарқи-шимолида, Улуғбек расадхонасининг юқорисида Чўпон ота тепалиги бор. Зарафшон дарёси билан шаҳар орасидаги бу ажойиб тепаликдан тўрт томон кафтда тургандай яхши кўринади. Чўпон ота тепалигининг этаклари, Тошкентга борадиган йўл бўйлари баҳорда бир кўкаради-ю, кейин қишин-ёзин сувсизликдан қуриб ётади.

Самарқанд шаҳар ташкилотлари бўш ётган мана шу ерларни ҳам обод қилиш фикридалар. Ҳозирги қудратли техника ёрдами билан Чўпон ота тепалигининг этагидаги адирларга сув чиқариш муаммо эмас. Бу ерларда улуғвор, гўзал бинолар, боғлар, сайргоҳлар барпо этиш мақсади Архитектура институтидаги ёш меъморларни ҳозирдан ўзига оҳанграбодай тортяпти. Бешинчи курс студентлари Акбар Ҳамдамов ва Виктор Ким, Наталья Гришина ва Мўътабар Узоқовалар Самарқанд университетининг бўлажак муҳташам биноларини Чўпон ота тепалигининг этагидаги баландликларга қуриш орзуси билан диплом лойиҳаси тайёрламоқдалар. Уларнинг яна бир гуруҳ курсдошлари Самарқанд архитектура ва қурилиш институтининг бўлажак корпуслари ҳам мана шу тепалик этагига қурилишини ўйлаб, ҳозир бу мавзуда диплом лойиҳаси чизмоқдалар. Албатта, бу ҳаммаси ҳали — орзу. Лекин орзуга айб йўқ. Бўлажак улкан қурилишларни ҳали ўзлаштирилмай сувсиз ётган жойларга қуриш ғояси эса кўп жиҳатдан ибратли.

Тошкентда, Самарқандда, Бухорода қурилган бир қанча улкан уй-жой массивлари, катта ўқув бинолари, корхона цехлари илгариги ям-яшил боғроғлар ўрнига тушди-ю, ҳаёт учун жуда зарур бўлган дарахтзорлар ва мевазорларни бошқа жойларда қайтадан барпо этиш заруратини туғдирди. Бундан кўра янги боғ ва биноларни Чўпон ота тепалигининг этаклари каби ҳали ўзлаштирилмаган бўш ерларга қуриш ва янгидан обод манзиллар яратиш беқиёс даражада афзалдир.

Шуни ҳам айтиш керакки, Чўпон ота тепалигининг ғарбий-шимолида тош ва шағал олинадиган катта карьерлар бор. Албатта, қурилишлар учун тош ва шағаллар ҳам керак. Аммо уларни бошқа жойлардан ҳам олиш мумкин. Лекин Самарқанднинг шундай ёнгинасида табиат мўъжизасига ўхшаб қад кўтариб турган бу ажойиб тепалик гўзал бинолар ва боғлар билан безаниб, меъморчилигимизнинг янги бир саҳифасига айланишга муносибдир.

Улуғ бобомиз Алишер Навоий Самарқандда яшаган даврда Чўпон ота тепалиги унинг ҳам эътиборини тортган экан. У замонда бу тепалик Кўҳак деб аталар экан. Алишер Навоий Кўҳакни улуғлаб шундай шеър ёзган:

Ҳамул пуштаеким Кўҳак топди исм
Не пушта — жаҳон ганжи узра тилсим.
Ушоқ тош онга лаълу инжу киби.

Навоий ҳамул пушта (салобатли, бардошли тепалик)ни жаҳон бойликларининг тилсими деб атаroutш билан ва унинг ҳар бир кичик тошчасини ёқут ва инжуга тенглаштириш билан гўё Чўпон ота тепалигининг порлоқ келажаги ҳақида каромат қилгандай бўлади. Агар бугунги ёш меъморларнинг диплом лойиҳаларига мавзу бўлган орзу ва режалар амалга ошса-ю, Чўпон ота тепалигининг атрофида бўш ётган ерларга архитектура ансамбллари қурилса, сайргоҳлар барпо этилса, ўшанда бу тепалик ва унинг этагидаги адирлар чиндан ҳам гўзаллик хазинасига айланади, кейин унинг ҳар бир тошчаси дуру гавҳардан ҳам қимматлироқ бўлади.

Ҳозир етишиб чиқаётган ёш меъморларимизнинг ишларига яна шунинг учун алоҳида эътибор бериш керакки, бизда медицина, педагогика, политехника институтларига нисбатан архитектура институти анча кеч ташкил топди. Урушдан олдинги даврларда бу муҳим соҳа учун юксак малакали кадрлар тайёрлаш масаласи эътибордан бир қадар четда қолган эди. Бугун СССР халқ архитектори Абдулла Бобохонов каби машҳур архитекторларимиз бор.

Тошкентда архитектура факультетини битирган ва ҳозир Самарқанд Архитектура ва қурилиш институтида дарс бераётган истеъдодли ёш меъмор Рўзимурод Эгамбердиевнинг ижодий ишлари жамоатчиликнинг эътиборини ўзига тортди. Унинг лойиҳаларида классик меъморларимизнинг яхши анъаналарини тараққий эттиришга ва Ўзбекистоннинг иқлим шароитига мос уй-жойлар қуришга интилиш зўр. Р. Эгамбердиев чизган лойиҳаларда икки-уч, ҳатто тўрт қаватли уйларнинг ҳам ҳар бир квартираси олдида мустақил ҳовличаси ва ёзда салқинлайдиган кўкаламзори бор. Бу уйларнинг лойиҳаси халқимизда азалдан яхши одат тусига кирган маҳалла-кўй бўлиб яшаш анъанасини ҳисобга олиб яратилган. Лойиҳадаги биноларнинг ташқи кўринишида ҳам миллий ўзига хослик билан замонавий қулайлик бир-бирига уйғунлаштирилган.

Ёш меъмор бу лойиҳанинг илк вариантини бешинчи курсда ўқиб юрганда чизган экан. Кейин бу лойиҳа СССР Архитекторлар союзининг эътиборига сазовор бўлган ва Америка қитъасининг Буэнос-Айрес шаҳрида ўтказилган ёш архитекторларнинг жаҳон конгрессига юборилган. Лойиҳа конгрессда мукофот олмаган бўлса ҳам, унинг жаҳон миқёсида ташкил этилган конгрессга муносиб кўрилганлигининг ўзи қувончли ҳодисадир.

Бундан икки йил бурун Самарқанд шаҳрининг марказини планлаштириш ва қуриш масаласи бўйича ёпиқ конкурс ўтказилиб, Москва, Ленинград, Тошкент архитекторлари конкурсга қатнашиш учун таклиф этилган ва уларнинг тайёргарлик ишлари учун зарур маблағлар ажратилган эди.

Самарқандда туғилиб-ўсган ёшлар шаҳарни «игнадан-игнасигача» яхши биладилар, унинг эҳтиёжларини юракдан ҳис қиладилар. Уларнинг лойиҳалари яхши чиқишига бу омиллар, албатта, ёрдам беради. Ниҳоят, Р. Эгамбердиев ўз ташаббуси билан тайёрлаган лойиҳа конкурсда Москва, Ленинград меъморларининг ишлари қаторида асосий мукофотлардан бирига сазовор бўлди.

Ёш меъморнинг истеъдодига энди астойдил қизиққан республика лойиҳалаш ташкилотлари яқинда уни Бухоро шаҳрининг марказидаги уй-жой биноларини лойиҳалаштириш бўйича ўтказиладиган конкурсга қатнашишга таклиф этдилар.

Меъморларимизнинг мақсад ва интилишлари зўр. Буларни рўёбга чиқариш учун ҳар томонлама шароит яратиш керак. Самарқандда — классик меъморчилигимиз марказида Архитектура институти иш олиб бораётгани мақсадга жуда мувофиқ. Лекин бу институтнинг илмий базасини кенгайтириш керак. Москва ва Киев архитектура институтларида мавжуд бўлган кўпгина замонавий лабораториялар ва жиҳозлар Самарқанд Архитектура институтида ҳали йўқ. Республика Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги бу институтнинг илмий базасини кенгайтиришга, уни юксак савияли кадрлар ва замонавий асбоб-ускуналар билан таъминлашга алоҳида эътибор берар, деган умиддамиз. Республикамиздаги лойиҳалаш ва қурилиш ташкилотлари эса бугун етишиб чиқаётган ёш меъморларнинг асарларидан самаралироқ фойдаланишлари, уларни давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим ишларга кўпроқ жалб этишлари керак.

Оламга донг таратган ажойиб меъморчилик обидаларини яратган халқимиз орасидан бугун ҳам истеъдодли меъморлар етишиб чиқяпти. Бу ишга партия ва ҳукуматимиз ғамхўрлик қилмоқда. Ишонамизки, бугунги меъморларимиз келажакда жаҳонга яна ҳам яхши таниладиган ўлмас санъат асарлари яратажаклар.

Пиримқул ҚОДИРОВ.

Андижон пойафзал фабрикасининг янги корпуси ишга туширилди. Корпус унумдор, замонавий ускуналар билан жиҳозланган бўлиб, йилига 700 минг пар хотин-қизлар ва эркаклар пойафзаллари ишлаб чиқариш қувватига эга. Келажакда корпуснинг маҳсулот ишлаб чиқариш қувватини янада ошириш кўзда тутилмоқда. Суратда: смена топшириқларини ҳамиша ошириб адо этаётган пойафзалларни тахтловчи Маҳфуза Қурбонова.

Р. Ашуров фотоси. (ЎзТАГ).

ФЕРМАЛАРДАН ХАБАРЛАР

ВОБКЕНТ. Район паррандабоқарлари 497 минг дона тухум топшириб, йиллик планни адо этдилар. Бунда Тельман номли ва Энгельс номли колхоз паррандабоқарларининг муносиб ҳиссаси бор.

Район хўжаликларида планга қўшимча тухум тайёрлаш давом этмоқда.

М. ЖУМАЕВ.

●

ОРЖОНИКИДЗЕ. «Химик» совхозининг паррандабоқарлари янги ташаббус билан чиқдилар. Улар тўққизинчи беш йилликка мўлжалланган планни тўрт йилда бажариш ва давлатга 1 миллион 400 минг дона тухум, 324 тонна парранда гўшти топширишга аҳд қилдилар.

Паррандабоқарлар ўз сўзларининг устидан чиқаётирлар. Тухум тайёрлаш планлари ошириб бажарилмоқда. Товуқ ва куркалар сони кўпайтириляпти.

Н. ПИРМАТОВ.

●

КОСОН. Алиқул Иброҳимовни «Қорақум» наслчилик совхозида тажрибали чўпон сифатида ҳурмат қилишади. У ўз отаридаги 500 бош совлиқни намунали парвариш қилиб, қўзи олиш планини орттириб бажарди.

Совхоз маъмурияти тажрибали чўпоннинг меҳнатини муносиб тақдирлади. У «Москвич» енгил автомашинаси билан мукофотланди.

М. ПАРДАЕВ.

Ишчи синфининг ёш авлоди

ЎН ОЛТИ МИНГЧИЛАР

Билим юртимиз ўзининг 50 йиллик фаолияти мобайнида халқ хўжалигининг «пўлат излар»и учун 16 минг малакали кадр етказиб берганлиги билан фахрланамиз! 50 йил ва 16 минг кадр! Бу айтишга осон. Дарҳақиқат, билим масканимиз катта ҳаёт йўлини босиб ўтди.

...1921 йил! Ўзининг инқилобий фаолияти билан донги Питер ишчилари-ю, Сибирь кончилари ва Боку нефтчиларининг қулоғига бориб етган Тошкент «Қизил Шарқ» мастерскойи ишчилари ташаббус кўрсатиб, билим юрти ташкил этишди. 1922 йил май ойида эса у темир йўлчиларнинг «КИМ» (Коммунистик ёшлар интернационали) номли ҳунар мактабига айлантирилди. Шу даврдан бошлаб унинг совет ҳокимиятининг таржимаи ҳолига ҳамоҳанг фаолияти бошланди. Мамлакатни индустрлаштириш ва коллективлаштириш йиллари, босмачиларга қарши кураш даври, қулоқларни синф сифатида тугатиш ва ниҳоят, мамлакатимизда социализм ғалабаси... Буларнинг ҳаммаси мамлакатнинг «қон томирлари» ҳисобланган темир излар тараққиёти билан чамбарчас боғлиқдир. Бинобарин, ҳунар маскани узлуксиз равишда темир йўлчи кадрлар етказиб бериб турди. Айниқса, уни битирувчиларининг сони йилдан-йилга ортиб борганлиги қувонарлидир.

Билим юртининг собиқ ўқувчилари шахсий пенсионер, Октябрь революцияси номли вагон-ремонт заводининг ветерани, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, фахрий темир йўлчи Василий Немудров, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, коммунистик меҳнат бригадаси бошлиғи, Октябрь Революцияси ордени кавалери Н. Железнов, билим юртининг фахрий ўқувчилари — В. Комиссаров, Д. Кузьмин, билим юрти ўқитувчиси, меҳнат резервлари аълочиси А. Белоцерковскийлар унутилмас йилларни яхши эслайдилар. Улуғ Ватан уруши йилларида илм даргоҳимизнинг Ватанга кўрсатган фидокорона ёрдамлари эса кўпларнинг ёдида.

Бу даврда ишчи кадрлар етишмаслиги ўз-ўзидан тушунарли. Шунинг учун талабалар ҳам вагон-ремонт заводида ишладилар. Ишчилар билан елкама-елка фронтга қурол, асбоб-ускуналар етказиб бердилар. Айниқса, уларнинг жангчиларга «Ўзбекистон комсомоли» номли 2 та бронепоезд тайёрлаб берганлиги ҳеч қачон унутилмайди. Шундай қийинчиликларга қарамасдан 3 мингдан ортиқ малакали кадр тайёрланди. Катта хизматлар эвазига билим юртимиз Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди.

Тошкент тепловоз депоси ва Октябрь революцияси номидаги вагон-ремонт заводи ёшларимиз олган назарий билимларни амалда синаб кўрадиган ва мустаҳкамлайдиган маҳорат мактаби бўлиб хизмат қилаётир. Биз бу икки улкан коллектив билан алоқамизни йилдан-йилга мустаҳкамлаб бораётирмиз.

Заводни ҳам, депони ҳам ўзимизники, деб айтишга ҳақлимиз. Тепловоз депосида ишлаётган 30 га яқин илғор ишчи, Октябрь революцияси номидаги вагон ремонт заводининг 200 дан ортиқ ишчиси бизнинг собиқ ўқувчиларимиздир. Оғир юк тортувчи «пўлат отлар»ни моҳирлик билан бошқараётган М. Базетов, П. Бозоров, Х. Абдураҳимов, М. Ковалев сингари ўнлаб ишчилар депо коллективининг ҳурматини қозонган меҳнат ветеранлари! А. Отахонов, Н. Гаврин, А. Долганов, В. Шабанов, Н. Ситников ва П. Кузютин кабилар эса заводнинг ҳурматли ишчиларидир. У ерда собиқ талабаларимиздан 15 ишчи цех мастери ва цех бошлиғининг ўринбосарлари бўлиб ишлаётирлар. Шу йилнинг ўзидаёқ бу икки улкан корхонага 389 малакали ишчини йўлладик.

Билим юртимизда дастлабки машғулотлар ўз устахоналаримизда олиб борилади. Иккинчи ўқув йилида эса дарслар бевосита депо ва заводда ишлаб чиқариш билан боғлаб ўтказилади.

1973—1974 ўқув йилларидан бошлаб билим юрти уч йилликка айлантирилади ва унга фақат 8 ва 10-синфларни тамомлаган ўқувчилар қабул қилинади. Шундай қилиб, ўрта маълумотли малакали мутахассис-ишчилар тайёрлаш системасига ўтамиз. Тўққизинчи беш йилликнинг охирига бориб билим юртида талабалар сонини 1200 нафарга етказиш кўзда тутилмоқда. Бу партия ва ҳукуматимизнинг малакали темир йўлчи кадрлар тайёрлаб келаётган республикамизнинг кекса ўқув юртига катта эътибор бераётганлигининг ёрқин ифодасидир.

М. РИЗАЕВ,
Тошкент шаҳридаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли 31-ҳунар-техника билим юртининг директори, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

Жанубий Вьетнам Халқ Озодлик қуролли кучларининг жангчилари душманга қатъий зарбалар беришда давом этмоқда. Суратда: Жанубий Вьетнам халқ Озодлик қуролли кучларининг жангчилари Америка — Сайгон қўшинларининг мустаҳкамланган позицияларига ҳужум қилмоқдалар.

ВИА—ТАСС фотоси.

Англия—Совет муносабатларини яхшилаш учун

ЛОНДОН, 22 май. (ТАСС). Бу ерда Англия — Совет дўстлиги жамиятининг миллий конференцияси тамом бўлди. Конференция икки кун давом этди.

Жамият маҳаллий бўлимларининг делегатлари, касаба союзлари ва турли жамоат ташкилотларининг вакиллари ўз нутқларида Совет Иттифоқи бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш учун олиб борилаётган курашда жуда катта роль ўйнаётганлигини таъкидладилар ва инглиз меҳнаткашлари СССРнинг ижобий ва тинчликсевар сиёсатини тобора қўллаб-қувватлаётганлигини айтдилар.

Конференция қабул қилган резолюциясида жамиятнинг барча аъзоларини СССРнинг тинчликсевар ташқи сиёсатини инглиз халқига тушунтириб бериш учун куч-ғайратларини аямасликка даъват этди. Бу чора ҳар иккала мамлакат халқлари ўртасидаги ҳамжиҳатликни янада яхши йўлга қўйишга, Англия — Совет муносабатларини кучайтиришга ёрдам берган бўлур эди.

Конференция хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан Умумевропа кенгашининг чақирилишига ҳар қандай йўллар билан ҳалақит бераётган Англия консерваторлар ҳукуматининг сиёсатини қоралади.

Конференция Англия — Совет дўстлиги жамиятининг 30 кишидан иборат миллий кенгашини сайлади. Лоренс Бредшоу яна жамият миллий кенгашининг раиси қилиб сайланди.

МУВАФФАҚИЯТЛАР ГАРОВИ

ҚОҲИРА, 22 май. (ТАСС). Мисрнинг тараққиёти учун муҳим бўлган сиёсий ҳужжат-Миллий хартия қабул қилинган кунга ўн йил тўлди.

Шу муносабат билан «Ал-Аҳром» газетаси қуйидагиларни ёзади: Миллий хартия революциянинг муқаррар эканлигини асослаб бериш, бу революциянинг демократия ва социал адолат билан чамбарчас боғланганлигини кўрсатиб бериш билангина чекланиб қолмади, балки Миср халқининг миллий курашини жаҳондаги миллий озодлик ҳаракати билан боғлаб олиб бориш зарур эканлигини ҳам таъкидлади. Шу сабабли Миллий хартия меҳнаткаш халқ кучларининг ғалаба қозонганлигидан далолат беради.

Миллий хартия Мисрнинг ҳозирги тараққиёт босқичида ҳам унинг учун ғоят муҳим ҳужжат эканлигига шак-шубҳа йўқ. Миллий хартия Миср жамиятининг социал ва сиёсий мақсадларини белгилаб беради, демократия, социал ва сиёсий адолат муҳим эканлигини таъкидлайди, Мисрнинг араб мамлакатлари қаторида ўйнайдиган ролини кўрсатиб беради ва араб мамлакатлари билан, шунингдек, бутун дунё халқларининг империализмга ва мустамлакачиликка қарши ҳаракатлари билан ўз алоқаларини мустаҳкамлашни талаб этади.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ РИМ. Италия меҳнаткашларининг меҳнат қилиш ҳуқуқини ҳимоя этиш, ўзларининг моддий аҳволини яхшилаш учун, ишсизликни тугатиш учун олиб бораётган кураши тобора кенг тус олмоқда.

Ҳозирги вақтда давлат корхоналари ва муассасалари ишчи ҳамда хизматчиларидан 300 минг кишининг бутун мамлакат миқёсидаги 48 соатлик забастовкаси ғоят уюшқоқлик билан ўтмоқда. Ишчи ва хизматчилар меҳнат ҳақи нормаларини қайтадан кўриб чиқишни талаб этмоқдалар.

◆ БУДАПЕШТ. Сўнгги 10 йил ичида халқ Венгриясида ёқилғи истеъмол қилиш бир ярим баравардан зиёд кўпайди ва электр энергияси истеъмол қилиш 120 процент ошди. Бундан кейинги йилларда мамлакатда электр энергияси истеъмол қилиш йилига тахминан 8 процент кўпаяди. Венгрия Халқ Республикасининг энергия балансида нефть ва газ, 80-йилларда дастлабки атом электр станцияси ишга туширилганидан кейин эса атом энергияси тобора муҳим роль ўйнайдиган бўлади. Совет Иттифоқи Венгрия Халқ Республикасига энг кўп миқдорда ёқилғи етказиб бермоқда.

◆ НЬЮ-ЙОРК. «Ваня тоға» совет фильми нью-йорклик томошабинларга ғоят манзур бўлмоқда. Бу фильмнинг премьераси яқинда шаҳарнинг катта кинотеатрларидан бирида бўлиб ўтди.

Нью-Йоркда чиқадиган барча газеталар А. П. Чеховнинг экранлаштирилган ўлмас пьесасига юксак баҳо бериб, С. Бондарчук, И. Смоктуновский ва бошқа артистларнинг ажойиб ўйинини таъкидлаб ўтмоқда. «Чехов пьесаси қаҳрамонларининг характерларини бундан яхшироқ чиқариш мумкин эмас», — деб ёзади «Нью-Йорк пост» газетаси. «Бу ажойиб фильм америкалик томошабинлар ва кино санъати ходимларининг хотирасида узоқ вақт сақланиб қолади», — деб таъкидлайди газета.

АНҚАРА, 23 май. (ТАСС). Бош министр Ферид Мелен бошчилигида Туркиянинг янги ҳукумати тузилганлиги бу ерда эълон қилинди. Холик Байулкен янги кабинетда ҳам ташқи ишлар министри лавозимида қолди. Миллий мудофаа министри қилиб Маҳмад Измен, молия министри қилиб Зиё Муаззин ўғли тайинланди. Янги ҳукумат составида ҳаммаси бўлиб 25 министр бор.

(ТАСС).

БОЛГАРИЯ ЯНГИЛИКЛАРИ

МУЗИКАЧИЛАР САФАРИ

Болгария радио ва телевидение комитетининг иккита энг яхши коллективи — Симфоник оркестр ва Светослов Обретенов номидаги Болгария хор копелласи яқин орада чет мамлакатлар бўйлаб гастролга жўнаб кетади. Симфоник оркестр бу сафар ГДРга иккинчи марта гастролга бораётир. У Галлда, Франкфурт-Одерда, Эрфуртда, Гера ва Берлинда томошалар кўрсатади. Болгарияда хизмат кўрсатган артист Георгий Робев раҳбарлигидаги хор копелласи эса Бельгияда гастроллар ўтказади. Шу йилнинг ёзида Японияда ҳам болгар куйлари янграйди.

ФЕСТИВАЛЬ АРАФАСИДА

Шу йилнинг 1 июлидан 25 июлига қадар Варна шаҳрида ва Болгариянинг Қора денгиз соҳилидаги қатор курорт комплексларида халқаро «Варна ёзи» музикали фестивали ўтказилади. Фестиваль композитор Александр Райчевнинг «Лейпциг 33» асари билан бошланади. Чет эллик ижрочилар орасида дирижер Юрий Темирканов раҳбарлигидаги Ленинград филармониясининг чиқишлари катта қизиқиш туғдирмоқда. София филармонияси оркестри концертларида таниқли совет дирижери Геннадий Рождественский ва болгар дирижери Константин Илиев дирижерлик қиладилар. «Варна ёзи» фестивалида Италиянинг Балонья шаҳри опера театрининг коллективи ҳам иштирок этади. Фестивалга меҳмон сифатида таниқли болгар опера қўшиқчиси Райна Кабаиванска ва бошқа таниқли чет эл ва болгариялик ижрочилар таклиф этилган.

«ДУНАЙ БАҲОРИ»

Ўзининг қадимий «Вида» қалъаси билан машҳур бўлган Видинда Георгий Димитров таваллудининг 90 йиллиги ва Болгария маданият арбобларининг 11-съездига бағишланган «Дунай баҳори» маданият кунлари ўтказилди. «Вида» театрида округнинг энг яхши бадиий ҳаваскорлик коллективлари ўзларининг санъатларини намойиш этишди. «Дунай баҳори»да Владимир Маяковский номидаги ансамбль, «Арабеска» балет студияси, Русен халқ операсининг коллективи, Благоевграддан келган «Пирин» давлат ашула ва рақс ансамбли, Иван Вазов номидаги София халқ театрининг артистлари, эстрада артистлари ва бошқалар иштирок этишди.

СУРАТЛАР ҲИКОЯСИ

Софияда СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган «СССР фотосуратларда» кўргазмаси очилди. Кўргазма болгар—совет дўстлиги Умумхалқ комитети, Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар комитети, Болгар журналистлар союзи, «София-пресс» агентлиги, «Болгария фотографияси» давлат бирлашмаси ҳамда Новости матбуот агентлиги томонидан уюштирилди. Кўргазмага қўйилган ҳужжатли фотосуратлар Совет Иттифоқининг ташкил этилиши тарихини ҳикоя қилади.

Болгар меҳнаткашлари Болгария циркининг 75 йиллигини кенг нишонлашмоқда. Шу кунларда Болгария Халқ Республикасининг пойтахтида намойиш этилаётган болгар циркининг юбилей томошалари катта қизиқиш туғдирмоқда. Болгариянинг цирк санъати ранг-баранглиги, гўзаллиги ва ҳазиломузлиги билан болгар халқини ғоявий ва эстетик тарбиялашда катта хизмат кўрсатмоқда. Суратда: саҳнада ака-ука Кондовларнинг акробатик группаси.

Иван Жибаров фотоси. (СОФИЯ—ПРЕСС).

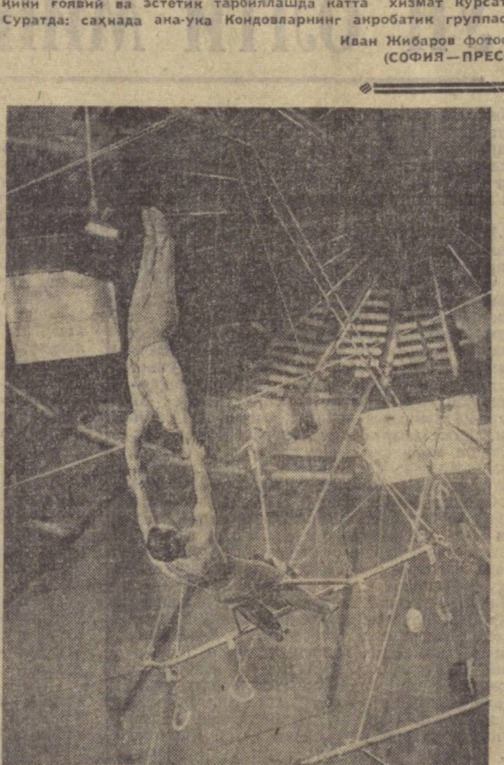

СОЦИАЛИЗМ— ДАВРИМИЗНИНГ МАЗМУНИ

МОГАДИШО, 22 май. (ТАСС). Сомалида чиқадиган «Стелла Дъоттобре» газетаси редакцион мақоласида қуйидагиларни ёзади: Бизнинг давримизда тез содир бўлаётган туб ўзгаришлар жаҳонда илгари ҳеч қачон кўрилмаган эди. Жаҳон социалистик системасининг кенгайганлиги ва мустаҳкамланганлиги, миллий озодлик ҳаракатининг ғоят юксалганлиги бу даврга хос хусусиятдир.

Социализмга ўтиш, деб таъкидлайди газета, давримизнинг мазмунидир. Бу—тарихий муқаррар жараёндир, чунки социализм СССР ва бошқа социалистик мамлакатлар мисолида кенг халқ оммасининг манфаатларини кўзлаб социал-иқтисодий ва халқаро проблемаларни ҳал этишга қодир эканлигини бутун дунёга намойиш қилди.

СССР ташкил этилганидан буён ўтган 50 йил мобайнида жаҳонда революцион ўзгаришлар содир бўлди. Бу ўзгаришлар жаҳон майдонида янгича кучлар нисбатини вужудга келтирди. Эндиликда миллий озодлик кучлари ёлғиз эмас. Улар империализмнинг жаҳон системасига қарши олиб бораётган курашларида деб уқтириб ўтади газета, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг қардошларча ёрдамига таянмоқдалар.

ШРИ ЛАНКА РЕСПУБЛИКАСИ

КОЛОМБО, 22 май. (ТАСС). Бугун Цейлон Шри Ланка Республикаси деб эълон қилинди. Мамлакатнинг собиқ генерал-губернатори Уильям Гапаллава Республиканинг биринчи президенти, Сиримаво Бандаранаике хоним эса бош министр бўлади.

Қадимда ўзининг зираворлари, фил суяги, марвариди, чой ва каучуги билан шуҳрат қозонган бу орол мамлакатини Шри Ланка («Гўзал Ланка») деб аташар эди. Цейлон тўрт аср мобайнида Португалия, Голландия ва кейинчалик Англиянинг (1815 йилда Англия мустамлакачилари оролни батамом босиб олган эди) мустамлака қарамлигида бўлди. 1948 йил 4 февралида Цейлон доминион статусини олиб, Англия мустамлакаси бўлишдан тўхтади.

1972 йил 22 майда Цейлон Британия миллатлари ҳамкорлиги составига кирувчи мустақил Шри Ланка Республикаси бўлди.

ХАЛҚ РЕВОЛЮЦИОН ҲАРАКАТИ ПАРТИЯСИНИНГ СЪЕЗДИ

КИНШАСА, 22 май. ТАСС мухбири Л. Вольнов хабар беради:

Кеча Заир республикаси пойтахти яқинидаги Нселе шаҳрида ҳукмрон халқ революцион ҳаракати партиясининг съезди очилди.

Съезднинг очилиш маросимида Африкадаги бир қанча давлатларнинг бошлиқлари, 40 дан ортиқ мамлакат делегациялари, шу жумладан совет жамоатчилиги делегацияси ҳозир бўлди.

Съездда халқ революцион ҳаракати партияси сиёсий бюросининг раиси, республика президенти Мобуту Сесе Секо нутқ сўзлади. У Заир халқи ўз мустақиллигини бундан буён ҳам мустаҳкамлаш йўлидан боришга қатъий бел боғлаган, деди.

Президент Жанубий Африка Республикаси билан музокаралар олиб бориш ғоясини кескин танқид қилди. «Биз,—деди у,—Жанубий Африкадаги ирқчилар билан ҳеч қачон музокара олиб бормаймиз». Мобуту Сесе Секо ўз нутқида социал тадбирлар программасини белгилаб берди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА. 17.50 — ТОШКЕНТ. 17.55 — Осиё ва Африка мамлакатлари II халқаро Тошкент кинофестивалининг тантанали очилиши. 19.00 — Ахборот. 19.20 — Миллионлар ленинча университети. 19.45 — Ботир Зокиров куйлайди. 20.15 — Ахборот. 20.30 — Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи. Латвия телестудиясининг кўрсатувлари. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Латвия телестудияси кўрсатувларининг давоми. 24.00 — МОСКВА. Концерт. 01.00 — Адабий ўқиш. 01.30 — Футбол: «ДИНАМО» (Москва), — «ГЛАЗГО РЕЙН-ЖЕРС» (Шотландия).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.50 — МОСКВА. 17.55 — Янгиликлар. 18.00 — Ёш пианиночилар кўриги. 18.30 — Фан оламида. 19.00 — Қимматбаҳо тошлар (фильм-балет) 19.20 — Китоб жовони. 20.00 — Фильм-концерт. 20.20 — Кора қуёш (бадиий фильм). 22.00 — Шаҳодат Раҳимова куйлайди (Тошкент) 22.30 — Ёқутистон АССР санъат усталари концерти.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 21.10 — Ҳалокат (бадиий фильмнинг 2-серияси).

РАДИО БУГУН

6.15—Тонгги концерт. 8.25—Ёш ижрочилар концерти. 9.30—Ўзбек операларидан парчалар. 9.50—«Меҳнатимиз-беш йилликка (тожикча). 10.10—Д. Гершвин. «ЗАНГОРИ РАПСОДИЯ». 11.15—«СССРнинг ташкил топиши-инсоният ижтимоий тараққиётида муҳим воқеа» Тарих фанлари кандидати Э. Ҳайитбоев суҳбати. 11.30—Б. Бровцин. «СЕМУРГ» балетидан парчалар. 12.15—Халқ қўшиқлари. 13.30—Совет экрани куйлари. 16.10—Ўзбекистон композиторларининг оммабоп қўшиқлари. 16.50—«Правда» газетасининг обзори. 18.00 — «Тошкент сервиси» (русча). 18.10 — Халқ талантлари концерти. 18.40 — Спорт эшиттириш. 19.20—Қозоқ куйлари. 20.00 — «Ўзбекистон ишчиси» радиожурнали ва саноат ходимлари учун концерт. 21.00—Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10—Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт. 21.40—Миллионлар ленинча университети. 22.15—Лирик қўшиқлар. 22.40—Шеърият кечаси. 23.15—Дам олиш концерти.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Эль Греко — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Лочин изидан — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Польша альбоми — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ». ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Кабриола — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

«Икки кунлик мўъжиза» — НАВОИЙ номли (кундузи ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Эль Греко — «ХИВА».

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—24|V да Риголетто, 25|V да Золушка.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 24|V да Ажаб савдолар, 25|V да Менинг жаннатим, 26|V да Паранжи сирлари.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 24|V да Номзодлар, 25|V да Биринчи бўса.

Бахтли рақамлар

5, 6, 7, 8, 13, 48

Днепропетровск шаҳрида 20 майда ўтказилган «Спортлото»нинг 14-тиражида қуйидаги рақамларга ютуқ чиқди: 5 (бадминтон), 6 (баскетбол), 7 (биатлон), 8 (бокс), 13 (сув чанғи спорти), 48 (шахмат).

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ

1972 йил учун

АСПИРАНТУРАГА

КЛИНИК ОРДИНАТУРАГА, СТАЖЕР-ТАДҚИҚОТЧИЛИККА МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кундузги аспирантурага: биофизика, микробиология, цитология, вирусология, акушерлик-гинекологияси, одам анатомияси, қулоқ, томоқ ва бурун касалликлари; ички касалликлар, анестезиология, гигиена, тери касалликлари, патанатомия (2 ўрин), патофизиология (2, жумладан ноинфекцион иммунология бўйича битта), нормал физиология стоматология, суд медицинаси, фармакология, соғлиқни сақлаш назарияси ва уни ташкил этиш;

сиртқи аспирантурага: микробиология, биохимия, акушерлик-гинекологияси (2 ўрин), қулоқ, томоқ ва бурун касалликлари, ички касалликлар (2 ўрин), болалар касалликлари (2 ўрин), психиатрия, стоматология, травмотология, фтизиатрия, хирургия, соғлиқни сақлаш назарияси ва уни ташкил этиш;

клиник ординатурага: акушерлик-гинекологияси (2 ўрин), эндокринология, қулоқ томоқ ва бурун касалликлари, ички касалликлар (3 ўрин), кардиология, гигиена ва касб касалликлари, кўз касалликлари, болалар касалликлари (3), юқумли касалликлар (2); тери касалликлари (2); асаб касалликлари (2), психиатрия (2), стоматология (3), фтизиатрия, хирургия (3), нейрохирургия (2), анестезиология (2), урология (2), гастроэнтерология, суд медицинаси, фармакология 2), эпидемиология, соғлиқни сақлаш назарияси ва уни ташкил этиш.

Кундузги аспирантурага ва клиник ординатурага қабул қилиш конкурсида 35 ёшдан катта бўлмаган кишилар сиртқи аспирантурага 45 ёшгача, стажёр-тадқиқотчиликка 30 ёшгача бўлган кишилар қатнашишлари мумкин.

Аспирантурага мутахассислиги бўйича икки йилдан кам бўлмаган илмий-амалий иш тажрибасига эга бўлган кишилар қабул қилинади, клиник ординатурага кириш учун эса камида уч йиллик амалий иш стажига эга бўлиш керак.

Конкурсда қатнашиш учун қуйидаги ҳужжатларни кўрсатиш лозим: ариза, кадрларни ҳисобга олиш бўйича иш жойидан тасдиқланган шахсий варақа, биттадан 6х9 ва 3х4 сантиметр ҳажмдаги фотосурат, характеристика, диплом нусхаси автобиография, соғлиғи ҳақида 286-формадаги справка, аспирантурага кирувчилар учун илмий ишлар рўйхати ёки реферат.

Кириш имтиҳонлари 1 июндан 30 июнгача давом этади.

Ариза ва ҳужжатлар институтнинг илмий қисмига жўнатилсин: Тошкент шаҳар, К. Маркс кўчаси, 103-уй.

НИЗОМИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

Қуйидаги мутахассисликлар бўйича сиртқи бўлимга

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Математика, биология, география, тарих, бошланғич таълим методикаси, кутубхонашунослик ва библиография, педагогика ва психология, дефектология; она тили ва адабиёти (ўзбек рус, қозоқ тилларида ўқитилади).

Институтга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: ариза, ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асл нусхаси), олий ўқув юртига кириши учун характеристика, медицина справкаси (286-форма) 3х4 сантиметр ҳажмдаги бош кийимсиз тушган 4 та фотосурат, меҳнат дафтарчасининг нусхаси (иш стажи икки йилдан кўп бўлса).

Ҳужжатлар 1 июнгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари 1 июндан бошланади.

Институтга қабул қилиш 25 июндан 25 июлгача ўтказилади. Қабул қилинганлар ўқув-консультация сессиясида қатнашишлари шарт.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Педагогика кўчаси, 103-уй.

ФАРҒОНА ШАҲРИДА

6, 7 ИЮНДА

ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИДАГИ ОРТИҚЧА МОЛЛАР УЛГУРЖИ САВДОСИ БЎЙИЧА

Республика ярмаркаси ўтказилади

Ярмаркага ҳамма системадаги савдо ташкилотлари ва идоралари ҳамда саноат корхоналарининг вакиллари таклиф қилинади.

ЯРМАРКА ФАРҒОНА ШАҲРИДАГИ ТОШКЕНТ КООПЕРАТИВ ТЕХНИКУМИ (Калинин кўчаси, 2-уй)ДА ЎТКАЗИЛАДИ.

«Узторгпосредконтора».

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ТОШКЕНТ ВРАЧЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари: микробиология, онкология, оториноларингология, урология (медицина фанлари докторлари, профессорлар);

кафедра мудирлари: педиатрия, болалар невропотологияси, фалсафа, физиотерапия-курортология (медицина фанлари докторлари, доцентлар, медицина фанлари кандидатлари);

кафедра доцентлари: физиотерапия-курортология, иккинчи хирургия, акушерлик-гинекология, биринчи терапия;

кафедра катта ўқитувчилари: эпидемиология (0,5), микробиология.

Конкурс муддати 1 июнгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга жўнатилсин: 700007, Тошкент шаҳри, Петров кўчаси, 51-уй.

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

1972—1973 ўқув йили учун инглиз, немис, француз тили мутахассисликлари бўйича сиртқи ва кечки факультетларга

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб берилади: ўрта маълумоти тўғрисидаги аттестат (асл нусхаси), характеристика, автобиография, медицина справкаси (286-форма), меҳнат дафтарчасининг нусхаси, 4 дона фотосурат (3Х4 сантиметр), турар жойидан справка.

Паспорт, ҳарбий билет (ҳарбий хизматга мажбурлар учун) ёки ҳисобга олинганлиги ҳақидаги гувоҳнома (чақирилиш ёшидагилар учун) шахсан кўрсатилади.

Кириш имтиҳонлари 1 июндан 20 июнгача ўтказилади.

ҲУЖЖАТЛАР: Тошкент-31, Саперная кўчаси, 11-уйга юборилсин.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: 700.000 ГСП. ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26, Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330 683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780, Совет қурилиши — 333258, Қишлоқ хўжалиги— 337604. Адабиёт ва санъат — 332036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари —334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524, Стенографистка— 337343, Корректура — 337162, Эълонлар — 338142, Коммутатор— 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро— 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд —31—972, Термиз — 54—01. Урганч — 34—55. Фарғона — 4—29—44.

Б. — 120. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. — 02468.